

Vastaanottaja

Lappeenrannan kaupunki
Kadut ja ympäristö

Asiakirjatyyppi

Raportti

Päivämäärä

Maaliskuu 2018

LAPPEENRANNAN JOUKKOLIIKENTEEEN **VUOSIRAPORTTI 2017**

LAPPEENRANNAN JOUKKOLIIKENTEEEN VUOSIRAPORTTI 2017

Päivämäärä **14.3.2018**

Laatija **Mika Piipponen**

Hyväksyjä **Olli Hirvonen**

Kuvaus Lappeenrannan kaupunki- ja lähiliikenteen sekä siihen liittyvän palveluliikenteen vuosiraportti vuodelta 2017, joka sisältää myös toimenpide-ehdotuksia paikallisliikenteen kehittämiseksi. Raportin lopussa on paikallisliikenteen seurannan mittarit.

Kannen kuva: Mika Piipponen

Viite Joukkoliikenteen puitesopimus

Ramboll
PL 18,
Pajatie 69
(Karhulan teollisuuspuisto
Toimistotalo Otso, 5. krs)
48601 KOTKA
P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
www.ramboll.fi

SISÄLTÖ

1.	TIIVISTELMÄ	1
1.1	Lappeenrannan alueen joukkoliikenne	1
1.2	Kustannuskehitys	1
1.3	Matkustajamäärä	2
2.	TAUSTAA	3
2.1	Liikennetarjonta	3
2.1.1	Paikallisliikenne	3
2.1.2	Lähiliikenne	5
2.1.3	Kutsutaksit	5
2.2	Kaupunkiliikenteen kehityshankkeet	6
2.2.1	Lappeenrannan paikallisliikenteessä muutoksia 8.1.2018 alkaen	6
2.2.2	Paikallisliikenteen yhteystarkastelu ja kehittäminen	7
2.2.3	Digitransit.fi	8
2.2.4	Waltti – Suurten ja keskisuurten kaupunkien yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä	8
2.2.5	Jäsenyys Suomen Paikallisliikenneliitto ry:ssä	8
2.2.7	Kaupungin joukkoliikennesivujen käyttö	9
2.2.8	Paikallis- ja lähiliikenteen markkinointi	10
2.2.9	Matkahuollon sopimusten irtisanominen	10
2.3	Linja-autoliikenteen kustannusindeksi	11
2.4	Palvelupisteet	11
2.4.1	Waltti-palvelu- ja myyntipisteet	11
2.4.2	Lappeenrannan matkakeskus	12
2.5	Lappeenrannan lipputuotteet	12
2.6	Asiakaspalaute	14
2.6.1	Palautejärjestelmä	14
2.6.2	Vuoden 2017 nettiasiakaskysely	15
2.7	Vuoden 2017 uudistusten arviointi	17
2.8	Vuoden 2017 kehityskohteiden toteutuminen	18
3.	TALOUS	19
3.1	Liikenteen nettokustannukset	19
3.2	Valtion tuki	20
3.5	Lippujen hinnoitteluvertailu	21
3.6	Kuukausitason vertailu	22
4.	MATKUSTUS	23
4.1	Lappeenrannan paikallisliikenne	23
4.2	PALI-liikenne	24
4.3	Joutsenon suunnan lähiliikenne	24
4.4	Muu lähiliikenne	24
4.5	Waltti-liikenne koko kaupungin alueella	26
4.6	Opiskelijoiden matkustus	27
4.7	PaikallisPALI-liikenne	28
4.8	Matkahuollon lipputuotteet	28
4.8.1	Paikallisliikenteen lipputulokehitys MH:n lippujen osalta	28
5.	LIPUNMYynti	29
5.1	Waltti-korttipohjat	29
5.2	Korttilataus	29
6.	ENNUSTEET JATKOKEHITYKSESTÄ	31
6.1	Alustava kustannusarvio paikallisliikenteen kustannuksista vuodelle 2018	31

6.2	Paikallisliikenteen matkustajamääräkehitys	31
7.	TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	32
7.1	Lipputuotteet	32
7.1.1	90 päivän lippu	32
7.1.2	Työsuhtematkalipun käyttöönotto	32
7.2	Tiedottaminen	32
7.2.1	Waltti-tuotteiden nettilataaminen	32
7.3	Muut kohteet	33
7.3.1	Waltin mobiili lisälatausmahdollisuus	33
8.	MITTARIT	34

1. TIIVISTELMÄ

1.1 Lappeenrannan alueen joukkoliikenne

Lappeenrannassa kaupungin alueella tapahtuva, kaikille avoin joukkoliikenne ryhmitellään kolmeen osaan:

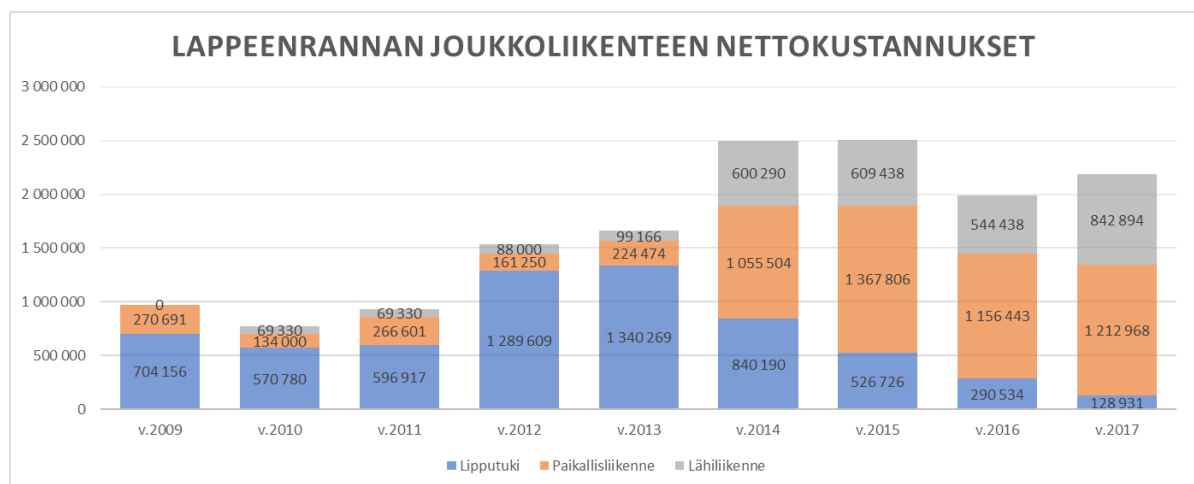
- *Paikallisliikenne*; 1.5.2014 alkaen kokonaan kaupungin kilpailuttamaa ja Autolinjat Oy:ltä ostamaa liikennettä, jossa kaupunki maksaa liikennöintikorvauksen ja saa kaikki lipputulot. Liikenteen suunnitteluvastuu on kaupungilla.
- *Lähiliikenne*; kaupungin rajojen sisäpuolella ns. ostoliikenteenä ajettavaa, kaikille avointa joukkoliikennettä, joka ajetaan busseilla, pikkubusseilla tai 1+8 takseilla.
- *Kaukoliikenne*; avointa, kaupungin rajat ylittävää, markkinaehtoista linja- tai ELY-keskuksen ostamaa liikennettä.

Lisäksi liikenne kattaa ostoliikenteenä ajettavan, kaikille avoimen palveluliikenteen, jolla on kaksi reittiä keskusta-alueella sekä keskustan CityBus -linja. Kaikille avoimena liikenteenä ajetaan lisäksi kutsutaksiliikennettä sekä osa kouluvuoroista.

Lappeenrannan saama joukkoliikenteen valtionapu supistui edellisestä vuodesta 20.000 euroa (-3,3 %) 580.000 euroon (v.2016 tuki oli 600.000 €).

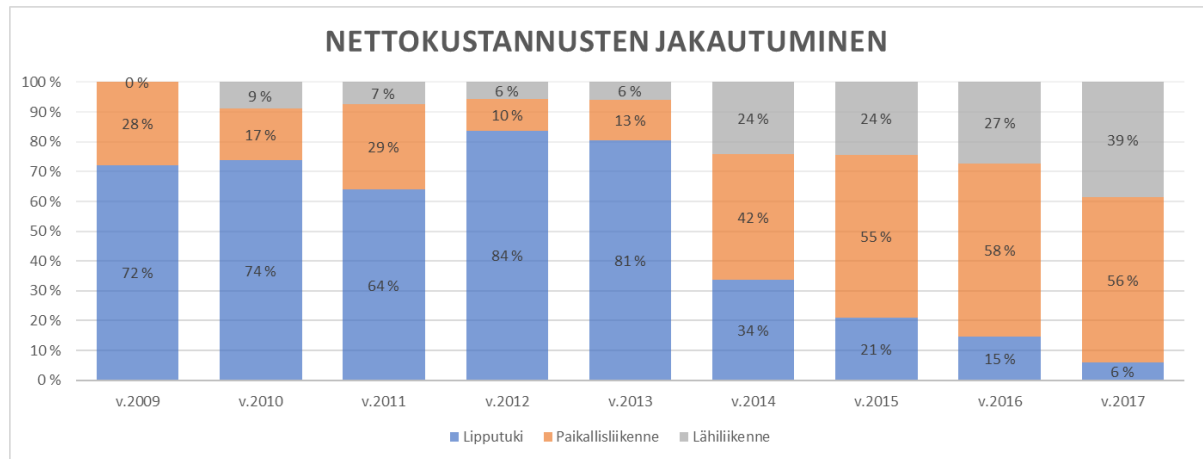
1.2 Kustannuskehitys

Kaupungin ostaman joukkoliikenteen nettokustannus on kasvanut vuodessa 193.378 € (+9,7 %). Kasvusta 298.456 € tulee lähiliikenteestä, jonka nettokustannus on kasvanut 54,8 %. Paikallisliikenteen vertailukelpoinen nettokustannus kasvoi 56.525 € (+4,9 %). Samaan aikaan lipputuki laski 161.603 € (-55,6 %).

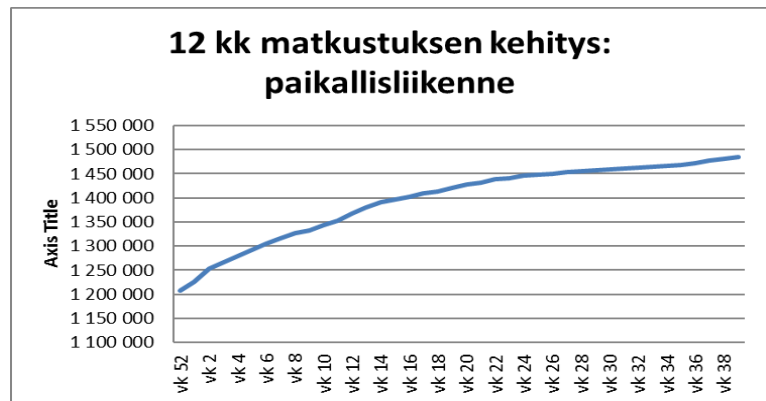
Lipputuki + paikallisliikenteen nettokustannus on vuosina 2016 ja 2017 ollut pienempi kuin vuosina 2012 ja 2013.

Lähiliikenteen kustannuskasvu selittyy koulukuljetusten kirjausmuutoksella. Aiemmin lähiliikenteestä on oikaistu lähinnä koulumatkoja varten ajettavien lähiliikennevuorojen alijäämästä oikaisu, joka vuoden 2017 osalta olisi ollut 218.000 €, joka nyt jäi lähiliikenteen lisäkustannukseksi.

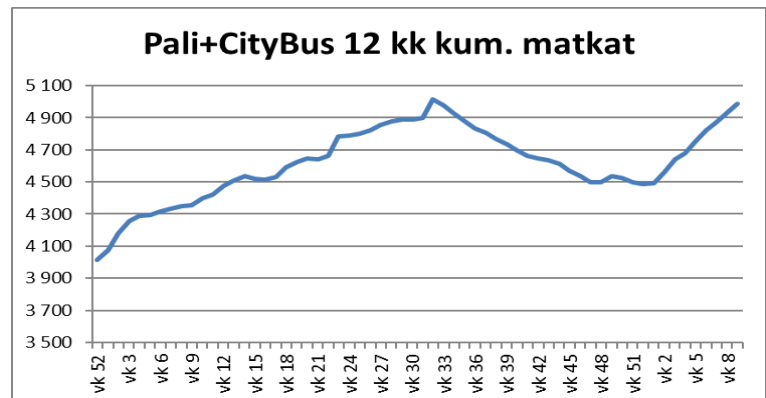

1.3 Matkustajamäärä

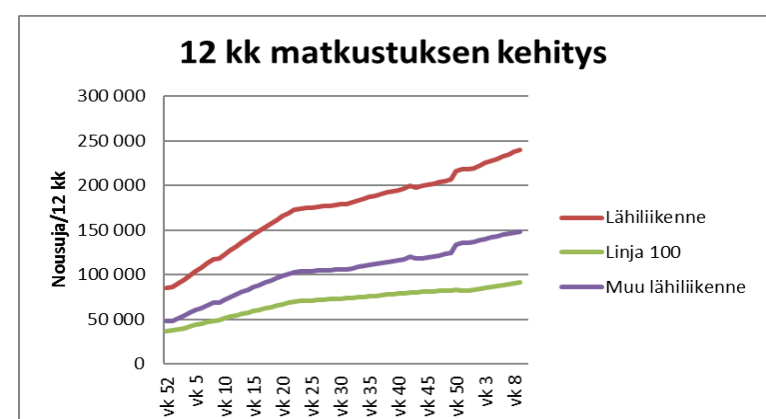
Lappeenrannan paikallisliikenteessä tehtiin kaikkiaan 1.667.930 matkaa vuoden 2017 aikana. Matkustajamäärä on kasvanut vuoden 2017 aikana 94.990 matkalla (+6,0 %). Vuotta aiemmin kasvu oli 2,7 %.

Palvelulinja (PALI)-liikennettä uudistettiin lopettamalla Skinnarilan ja Mäntylän vuorot sekä Joutseon PALI. Tilalle tuli CityBus -liikenne, jonka matkustajamäärä lähti kasvuun vasta vuoden 2018 alussa samalla kun linja 9 loppui.

Lähiliikenteen Waltti-matkustus on selvässä kasvussa. Osa kasvusta selittyy Matkahuollon kaupunkilippujen loppumisella.

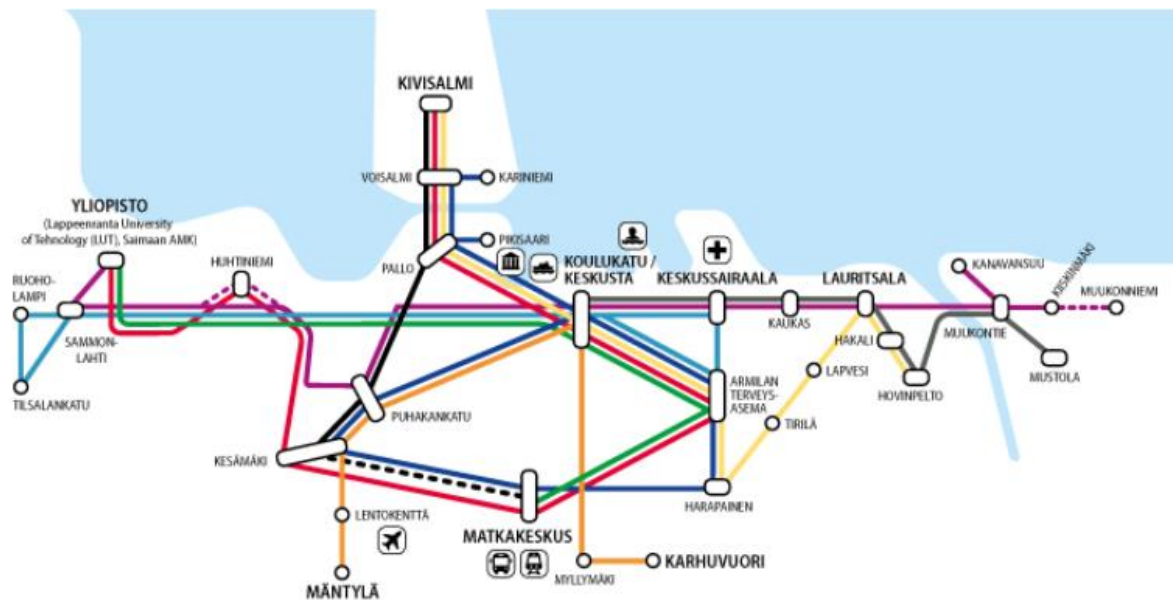
2. TAUSTAA

2.1 Liikennetarjonta

2.1.1 Paikallisliikenne

Paikallisliikenteen linjat

Tunniste	Linjan nimi	Liikennöitsijä
1	Yliopisto – Keskusta – Kiiskinmäki	Autolinjat Oy
2	Kivisalmi – Keskusta – Hovinpelto	Autolinjat Oy
3	Yliopisto	Autolinjat Oy
3K (30)	Kivisalmi – Kesämäki	Autolinjat Oy
4	Karhuvuori – Keskusta – Mäntylä	Autolinjat Oy
5	Yliopisto – Keskusta – Matkakeskus	Autolinjat Oy
7	Keskusta – Mustola	Autolinjat Oy
9	Kariniemi – Pikisaari – Keskusta – Matkakeskus	Autolinjat Oy
10	Ruoholampi – Keskusta – Keskussairaala	Autolinjat Oy
12	Viikonlopun yöliikenne	Autolinjat Oy
47	Mäntylä – Koulukatu – Karhuvuori – Lauritsala – Mustola	Autolinjat Oy
P1 (1001)	P1 Kiiskinmäki	Autolinjat Oy
P3 (1003)	P3 Kivisalmi	Autolinjat Oy
CityBus (20)	Keskusta	Autolinjat Oy
1011	SaiPa Yliopisto – Keskusta – Jäähalli	Autolinjat Oy
1012	SaiPa Kivisalmi – Keskusta – Jäähalli	Autolinjat Oy

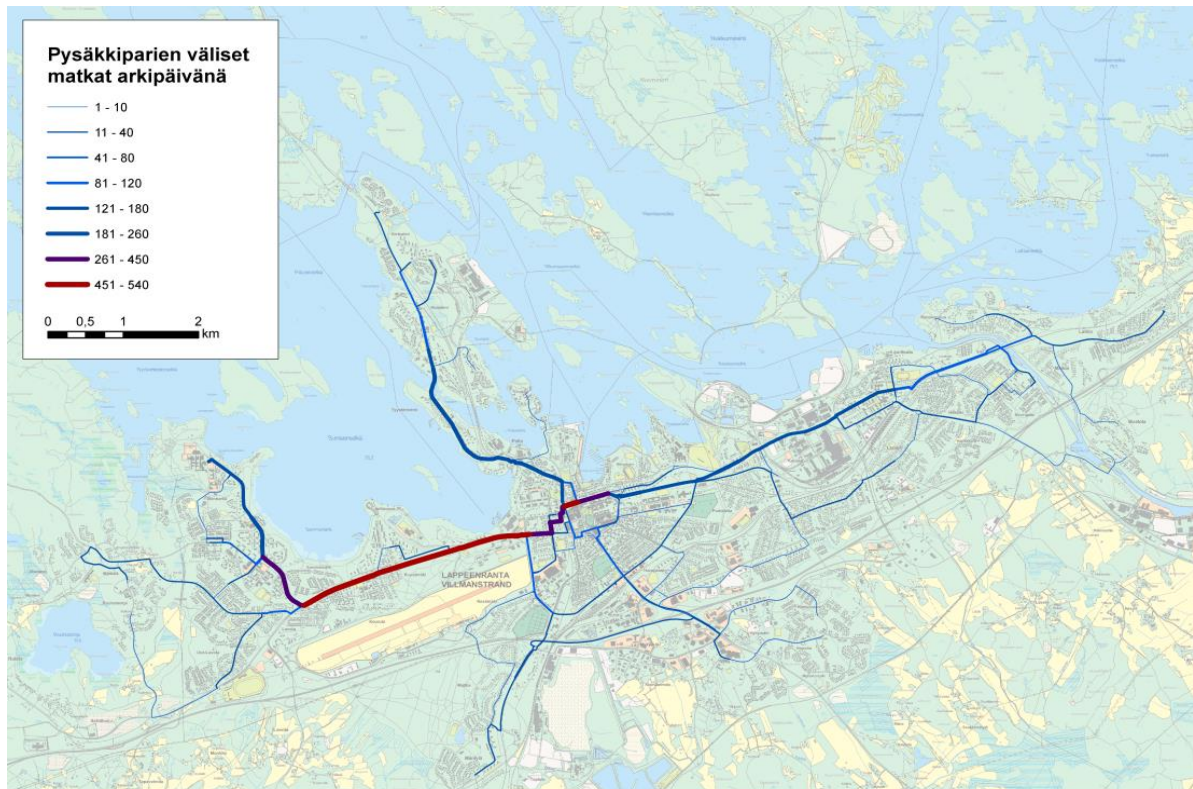

Kuva: Paikallisliikenteen linjakartta

Paikallisliikenteen Waltti-matkustusvälit

Nousukohtaisen Waltti-aineiston avulla selvitettiin arvo- ja kausilipuilla samana päivänä tehtyjen nousujen perusteella matkavälit, joita kaupunkilaiset käyttivät:

Kuva: Paikallisliikenteen pysäkkiparien väliset matkat arkipäivinä. Mitä punaisempi ja paksumpi viiva, sitä enemmän osuudella tehdään matkoja.

Eniten liikennöity väli on Helsingintie – Koulukatu ja seuraavana Helsingintie – Skinnarila. Kolmatta ryhmää ovat Yliopisto – Skinnarila, Voisalmi – keskusta ja keskusta – Lauritsala.

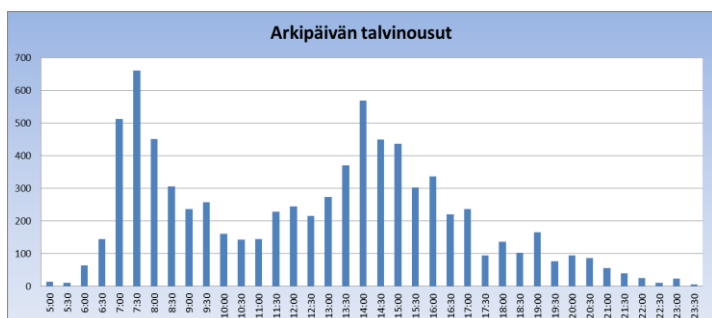
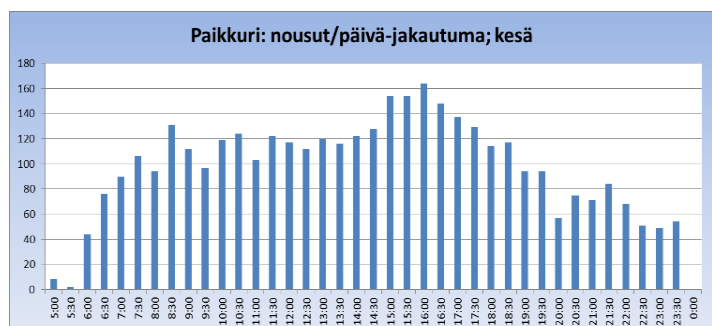
Linjan 9 Kariniemen ja Pikisaaren pistot ovat todella pienellä käytöllä, samoin Kanavansuun kärki ja Mustola. Linjan 1 ajoaikaan saisi hiukan väljyyttä lyhentämällä Kanavansuun pistoa.

Myös linja 2 reitillä on paljon vähäisellä käytöllä olevia pätkiä. Muun muassa Kaakkoiskaaren ja Kärrikkadun nousujen määrä on todella vähäistä.

Matkustajien nousuprofiili kesällä ja talvella

Viereisissä kuvissa on Waltti-datan perusteella nousujen jakautuminen 30 minuutin välein kesällä ja talvella.

Profiili poikkeaa selkeästi kesäaikaan tasaisuudellaan ja pienemmillä nousumäärillä. Kesällä hiljaisen ajan ohjaavaa vaikutusta ja tarvetta ei juurikaan näy, mutta talvella arjen klo 9-14 hiljaisen ajan alennus ja rollaattorimatkan ilmaisuus olisi perusteltua harkita muuttamaan 8:30 – 13:00 välille.

2.1.2 Lähiliikenne

Tunniste	Linjan nimi	Liikennöitsijä
100	Lappeenranta-Joutseno-Imatra	Kaakkois-Suomen ELY
110	Joutseno-Lappeenranta kohde 7	E. Rantanen Oy
111	Joutseno-Lappeenranta kohde 8	E. Rantanen Oy
112	Imatra-Joutseno-Lappeenranta kohde 9	E. Rantanen Oy
113	Joutseno-Lappeenranta kohde 10	Toimi Vento Ky
120	Ravattila-Konnunsuo-Kivisaari kohde 4	Joutsenon Auto- ja KP
121	Penttilä-Leppälä-Ravattila kohde 5	Joutsenon Auto- ja KP
122	Ahola-Kuurmanpohja kohde 6	Joutsenon Auto- ja KP
130	Partala-Soskua kohde 3	Tilausliikenne Hänninen Oy
200	Nuijamaa kohde 1	Toimi Vento Ky
300	Vainikkala, Koulup.	Kuljetus Mikkonen Ky
301	Vainikkala M-P++	Kuljetus Mikkonen Ky
310	Rapattila, kohde 1	Tilausliikenne Hänninen Oy
500	Turkkila-Rapattila-Turkkila, kohde 1	Tilausliikenne Hänninen Oy
601	Ylämaa kohde 3 M-P	Autolinjat Oy
602	Ylämaa kohde 3 Koulup.	Autolinjat Oy
603	Lappeenranta-Hytti-Ylämaa kohde 2	Toimi Vento Ky
610	Simola-Rikkilä kohde 2	Toimi Vento Ky
620	Tani-Pulsa-Korkea-aho kohde 2	Tilausliikenne Hänninen Oy

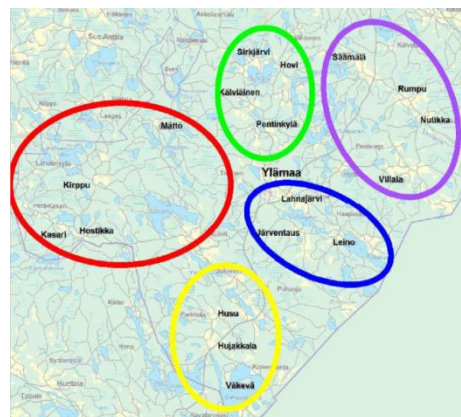
2.1.3 Kutsutaksit

Kutsutaksisyhteys klo 5.42 Helsinkiin lähtevään junaan välillä Skinnarila-Matkakeskus

Vuoro ajetaan ennakotilausten perusteella maanantaista perjantaihin, ei kuitenkaan juhlapäyhinä. Palvelu maksaa asiakkaalle 5 €/suunta. Kyyti tilataan Taksi Saimaa Oy:ltä. Samalle junalle ajetaan Hovinpellolta 5.10 lähtevä linjan 2 H-vuoro.

Torstaisin liikennöivät kutsutaksit Ylämaan alueella

Kutsutaksi on kaikille avointa palveluliikennettä, josta peritään linja-auto liikenteen mukainen taksa. Kutsutaksi ajaa ennakolta määrättyä reittiä ja taksin tilaus tulee tehdä ennakoon soittamalla liikennöitsijälle.

IRAKSELA - MATTO REITTI
Kirppu
Kasari
Irakselä, Koulukumpu
Hostikka
Teväläinen
Ylijärvi
Matto
Alatalonmäki
LEINO
Lahnajärvi
Myyttilä
Leino
Järventaus
SIRKJÄRVI
Kälviäinen
Lyijynen
Sirkjärvi
Hovi
Kiero
Pentti
Niemi
HUJAKKALA
Nurmela
Väkevä
Hujakkala ja Parkkola
Husu
SAAMALA - VILLALA Ajetaan koulujen kesäloman aikana torstaisin
Säämä
Rumpu
Nutikka
Villala

Kutsutaksiliikenne koulujen lomien aikana

Kyyti tilataan Taksi Saimaa Oy:ltä edellisenä päivänä. Palvelu maksaa asiakkaalle 5 €/suunta.

Ajettavat vuorot

- Lappeenranta-Vilkjärvi-Pulsa-Tani-Lappeenranta (ke)
- Nuijamaa-Rapattila-Lappeenranta (ke)
- Ahola-Suokumaa-Leppälä (to)

Kutsutaksiliikenne Venäjän juniin

Taksi Saimaa Oy ajaa liityntäkuljetukset Allegron ja Tolstoin junavuoroille välillä Lappeenranta - Vainikkalan rautatieasema – Lappeenranta. Liityntätaksi palvelee myös muita kuin junamatkustajia ennakkotilauksella reitin varrelta, jos tilaa on. Matkan hinta aikuiselta on 10 € ja alle 17-vuotiaalta 5 €/suunta.

Avoimet koulukuljetukset

Palvelun tavoitteena on mahdollistaa koulukuljetusreittien varrella asuvien kuntalaisten pääsy palvelujen ja joukkoliikenteen jatkoyhteyksien ääreen aluekeskuksiin. Matka on aina varattava etukäteen liikennöitsijältä.

Reitit

- 4 Korkea-ahon, Tanin ja Melkkolan alue (Autolinjat Oy)
- 12 Vainikkalan, Haapajärven ja Kasukalan alue (Kajon Oy)
- 13 Vehkataipaleen ja Mikonsaaren alue (Tilausliikenne Hänninen Oy)
- 14 Kontu, Marttilan alue ja Nuijamaan kk (Taksi Riitta Rautiainen)
- 16 Nuijamaa ja Partala (Taksi Jarva Oy)
- 21 Ylämaan alue, Pulsan ja Korkea-ahon suunta (Taksi Helena Laapas)
- 22 Ylämaan alue, Villalan, Leinon ja Ylijärven suunta (Autolinjat Oy)
- 28 Pontus, Kanavansuu, Mustola ja Hovinpelto (Taksi Jarva Oy)
- 30 Kuurmanpohjan, Vesikkolan, Aholan ja Korvenkylän alue (Autolinjat Oy)

2.2 Kaupunkiliikenteen kehityshankkeet**2.2.1 Lappeenrannan paikallisliikenteessä muutoksia 8.1.2018 alkaen**

Lappeenrannan paikallisliikenteen linjoihin ja vuoroihin tehtiin 8.1.2018 alkaen muutoksia, jotka on tehty syyskaudella saadun, talven aikatauluja koskeneen asiakaspalautteen perusteella.

Taajama-alueen kaikkiin kotitalouksiin jaettiin ennen joulua uusi aikatauluvihko, joka korvaa loppukesällä jaetun aikatauluvihkon.

Suurin muutos oli linjojen 3 ja 9 yhdistäminen yhdeksi linjaksi 3. Tällä muutoksella saadaan parempi vuorotarjonta Voisalmeen ja Huhtiniemeen sekä Pikisaareen, joiden kautta uusi linja 3 kulkee. Linja 9 loppui samassa yhteydessä kokonaan.

Linjan 3 uusi reitti lähtee Kariniemestä, josta se kulkee Kivisalmen Kivistönkadun kautta Tyysterniemeeseen ja Pikisaareen, jonka jälkeen keskustaan. Keskustasta linja kulkee yliopistolle muuten samaa reittiä kuin ennen, mutta kiertää Puhakankadun lenkin. Uusi reitti mahdollistaa kaupungin pohjoisilta osilta kulkemisen suoraan esimerkiksi Puhakankadulle. Lauantaisin linja 3 kulkee ainoastaan keskustan ja Kivisalmen väliä.

Muita muutoksia olivat:

- Linjalle 4 ja 5 tehdyt yksittäisten lähtöaikojen korjaukset
- Linjalle 10 lisätty vuoropari illaksi: kello 17.25 pääsee Ruoholammelta keskustaan ja kello 19.50 keskustasta Ruoholammelle.
- Linjan 12 reitti muuttuu niin, että se ei mene enää keskustasta yliopistolle Matkakeskuksen kautta. Reitille lisätään Kiiskimäessä ja Kivisalmessa käynnit.
- Linjalle 47 on lisätty lauantai- ja sunnuntai-illoiksi vuoro keskustasta Mäntylään.
- Onnelantieltä poistettiin yksi pysäkkipari linjan 2 nopeuttamiseksi
- Palveluliikenteen molemmille syksyllä 2017 ajetuille linjoille lisättiin toinen ajopäivä. Näin palveluliikenteen ajomäärä kaksinkertaistuu.

2.2.2 Paikallisliikenteen yhteystarkastelu ja kehittäminen

Tämän työn tavoitteena oli tuottaa työkalu, jonka avulla voidaan seurata paikallisliikennebussien aikataulun mukaista kulkua linjastokarttapohjalla pysäkiltä pysäkillä "nopeutetulla videolla" tai tietyn kellonajan "pysäytyskuvalla".

Tämän jälkeen työkalua hyödyntämällä tavoitteena oli

- parantaa Lappeenrannan paikallisliikenteen aikataulujen palvelevuutta erityisesti työ-, koulu- ja opiskelumatkaliikenteessä
- parantaa paikallisliikenteen vaihtoyhteyksien toimivuutta
- löytää uusia paikallisliikenteen vaihtopysäkkejä, joita käyttämällä voidaan nopeuttaa asiakkaan kokonaismatka-aikaa sekä ohjata asiakas käyttämään erityisesti aamuruuhkassa vuoroja, joissa on koko matkaketjun ajan parhaiten tilaa ja istumapaikkoja vapaana
- parantaa paikallisliikenneyhteyksiä keskeisille junavuoroille ja junavuoroilta, kuitenkin heikentämättä paikallisliikenteen toimivuutta.

Työn aikana on koottu laajempaankin Lappeenrannan paikallisliikenteen kehittämiseen soveltuvaa lähtötietoa aiemmista selvityksistä, työn aikana tehdyistä kyselyistä sekä Waltti-järjestelmästä saatavasta tiedosta muokkaamalla.

Keskeisiä uudistuksia, jotka toteutuivat vuoden 2017 alkupuolella

- Linjan 1 nopeuttaminen liikennevaloetuksin sekä talviajan M-P -liikenteessä Huhtiniemen / Kuusimäen lenkin korvaaminen linjalla 3, jolloin linja 1 nopeutuu noin 4 -6 minuuttia/sivu
- 5:42 Lappeenrannasta Helsinkiin lähtevälle junalle tuli 2.1.2017 alkaen kutsutaksiyhteys Skin-narilasta Matkakeskukseen ja 1.2.2017 alkaen muutetaan Hovinpellolta M-P 5:25 -vuoron aikataulua siten, että myös sillä saavutetaan yhteys 5:42 junalle.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle on esitetty muutoksia Imatra-Joutseno-Lappeenranta -reitin aikatauluihin.
- Joukkoliikennesivuille on jo toteutettu parannuksia mm. aikatauluyhdistelmä vuoroista, jotka sopivat parhaiten Lappeenrannasta lähteville ja saapuville junille. Samoin seuraavaan paperi-aikatauluun tulee käytettävyyttä parantavia muutoksia.

2.2.3 Digitransit.fi

Kaupunki on mukana Liikenneviraston (LIVI), Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:n (LMJ) hankkeessa, jossa uudistunut matka.fi -reittihakua kehitetään uudeksi digitransit.fi -reittihakuksi siten, että Waltti-liikenteen osalta vuorojen reitit ja aikataulut saadaan suoraan Waltista järjestelmään.

Lappeenrannan kaupunki on mukana lisäksi pilottihankkeessa, jossa Digitransit myös paikantaa paikallisliikennebussien sijainnin ja näin saadaan tulevaisuudessa entistä parempaa informaatiota asiakkaille Lappeenrannan ja muiden kaupunkien joukkoliikenteestä. Jo tätä ennen Lappeenrannan kaupunki on ollut aktiivisesti mukana paikallisen bussisovelluksen kehittämistyössä OCTO3 Oy:n ja Autolinjat Oy:n kanssa.

2.2.4 Waltti – Suurten ja keskisuurten kaupunkien yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä

TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy on joukkoliikenteen toimivaltaisten kaupunkien ja kaupunkiseutujen omistama, yhdessä Liikenneviraston kanssa perustama yhtiö, joka ylläpitää Waltti-lippu- ja maksujärjestelmää. Valtio luopuu omistajuudesta Waltti-järjestelmää hallinnoivassa TVV lippu- ja maksujärjestelmä Oy:ssä 1. heinäkuuta 2018 ja osakkeet ostaa Helsingin seudun liikenne (HSL).

Liikennepalvelulaki tulee pääosin voimaan 1.7.2018. Tietojen ja tietojärjestelmien yhteen toimivuutta koskevat säännökset tulevat voimaan jo 1.1.2018. ITS-direktiiviin liittyvät älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönottoon liittyvät säännökset tulevat voimaan 1.10.2017. Lakimuutosten vaatimukset tulevat muuttamaan myös Waltti-järjestelmää ja aiheuttamaan sen osakkaille lisäkustannuksia. Liikennepalvelulaki sisältää vaatimukset joukkoliikenteen lippujärjestelmien yhteen toimivuudesta ja järjestelmissä olevien tietojen avoimuudesta. Velvollisuus koskee sekä markkinaehtoista että kilpailutettua joukkoliikennettä. Liikennepalvelulain tultua voimaan julkiset toimijat eivät myöskään saa hankkia muita kuin yhteen toimivia lippu- ja maksujärjestelmiä.

2.2.5 Jäsenyys Suomen Paikallisliikenneliitto ry:ssä

Lappeenrannan kaupunki on Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n jäsen.

Suomen Paikallisliikenneliitto ry on joukkoliikenteen järjestämisestä vastaavien kaupunkien ja kaupunkiseutujen viranomaisten joukkoliikenteen yhteistyö- ja edunvalvontajärjestö. Liiton tärkeimmät toiminta-alueet ovat vaikuttaminen julkiseen valtaan päin paikallisliikenteen kannalta tärkeissä kysymyksissä sekä joukkoliikennetietouden ja ammattitaidon syventäminen. Paikallisliikenneliiton palveluihin kuuluu julkaisujen, suunnitteluohjeiden sekä koulutustilaisuuksien tuottaminen ja järjestäminen.

Paikallisliikenneliiton varsinaiset jäsenet ovat Helsingin seudun liikenne (HSL), Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kuopion, Lahden, Lappeenrannan, Oulun, Porin ja Salon kaupungit sekä Tampereen ja Turun joukkoliikenneyksiköt.

2.2.6 Sopimuskuljetusten muuttaminen kaikille avoimeksi liikenteeksi

Lappeenrannassa 1.5.2015 alkaen on koulukuljetusreittien varrella asuvien kuntalaisten ollut mahdollista käyttää kouluvuoroja kutsuliikenteenä päästäkseen palvelujen ja joukkoliikenteen jatkoyhteyksien ääreen aluekeskuksiin. Kutsuliikenne palvelee myös oppilaita, joilla ei ole oikeutta kaupungin järjestämään maksuttomaan kuljetukseen.

Alueet, joilla liikennettä on: 1) Korkea-ahon, Tanin ja Melkkolan alue, 2) Vainikkala, Haapajärvi ja Kasukkala, 3) Kontu – Marttila – Nuijamaa kk, 4) Hovinpelto, Partala ja Nuijamaa sekä 5) Kuurmanpohjan, Vesikkolan, Aholan ja Korvenkylän alue.

Paikan varaaminen

- Matka on aina varattava etukäteen liikennöitsijältä
- Varaukset edellisenä päivänä klo 20 mennessä ja maanantaille edellisenä perjantaina klo 20 mennessä
- Kerralla voi varata yhden päivän meno- ja paluumatkat

Maksaminen

- Matka maksetaan käteisellä kuljettajalle
- Yhdensuuntaisen matkan hinta on 2 €/hlö

2.2.7 Kaupungin joukkoliikennesivujen käyttö

Lappeenrannan kaupungin joukkoliikennesivuja ylläpitää Lappeenrannan kaupungin teknisen toimen kadut ja ympäristö. Sivuilla kävijämäärät ovat lisääntyneet vuodessa 18,6 % ja neljässä vuodessa 75,4 %:

	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017
Paikallisliikenne	126 399	149 390	172 098	157 285	158 199
- Aikataulut	126 399	149 390	172 098	155 762	154 111
- Juhlapyhä- ja poikkeusliikenne				1 287	2 276
- Yhteydet Helsingin juniin					817
- Ohjeita onnistuneelle matkalle					402
- Saipa-aikataulut				236	367
- Aikataulut/kustuyhteys 5:42 junalle					226
Lähiliikenne	0	0	0	35 871	50 531
- Aikataulut ja reitit				33 656	49 164
- Kaikille avoin koulukuljetus				740	495
- Kutsutaksiliikenne Venäjän juniin				790	413
- Walthi-koulumatkatukilippu					318
- Ohjeita onnistuneelle matkalle				685	141
Walthi-matkaliput ja hinnat	14 877	16 230	16 861	20 531	43 835
- Matkaliput ja hinnat	14 877	16 230	16 861	9 436	24 021
- Maksuvyöhykkeet				2 881	6 259
- Lipunmyynti ja lataus				3 366	7 271
- Usein kysyttyä				1 814	2 802

- Waltin kelpoisuus linja-autossa	939	1 746			
- Matkustusohjeet ja -asiakirjat	963	1 036			
- Waltti-koulumatkatukilippu	1 132	700			
Muut sivut	5 592	5 365	4 277	3 500	5 010
- Kaukoliikenne					2 901
- Palvelulinjat	5 592	5 365	4 277	3 500	2 109
	146 868	170 985	193 236	217 187	257 575

2.2.8 Paikallis- ja lähiliikenteen markkinointi

Markkinointi on keskittynyt viime vuosina pitkälti Waltti-liikenteeseen, joka alkoi Lappeenrannassa 4.1.2016, laajeni kesäkuussa Imatra-Lappeenranta -liikenteeseen suorien vuorojen osalta ja koko kaupungin kattavaksi Waltti saatiin v. 2016 koulujen syyslukukauden alkaessa.

Vuoden 2017 osalta markkinointi on ollut lähinnä muutoksista tiedottamista.

2.2.9 Matkahuollon sopimusten irtisanominen

Matkahuollon kortilla toteutetut Lappeenrannan kaupunkiliikenteen 30 päivän lipputuotteet ovat olleet Waltin rinnalla käytössä 4.1.2016 alkaen. Elokuussa paikallisliikenteessä tehtiin 4.325 matkaa Matkahuollon lipputuotteilla, joka oli 4,5 % kaikista paikallisliikennematkoista. Kaupunki sai Matkahuollolta lipputulona 10.464,35 € (alv 0 %), josta on vähennetty Matkahuollon 4,5 % clearingpalkkio. Lisäksi kaupunki on joutunut maksamaan Matkahuollolle 3.100 €/kk palvelumaksuna lippujärjestelmän ylläpidosta. Näiden lisäksi kaupunki maksoi Matkahuollolle noin 200 €/kk aikataulupalveluista. Eli Matkahuolto peri noin 4.000 €/kk erilaisina palkkioina kaupungilta paikallisliikenteen lippu- ja aikataulupalveluista kaupungin saamasta noin 10.500 €/kk (alv 0 %) lipputulosta.

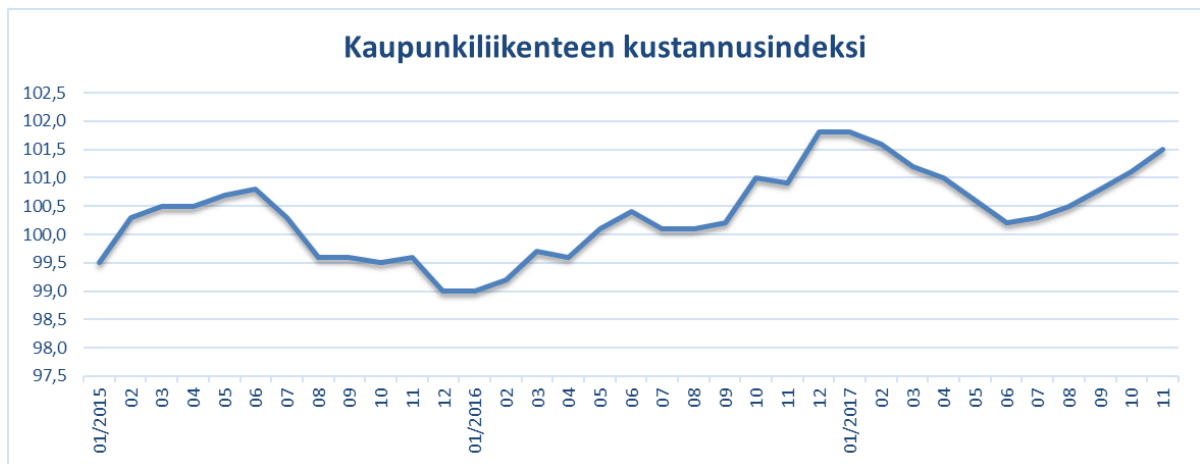
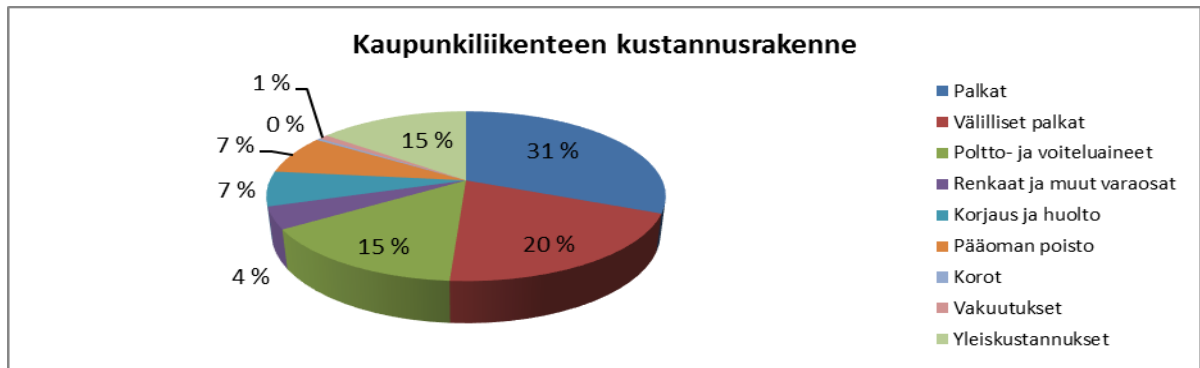
Lappeenrannan kaupungille aiheutui paikallisliikenteen päällekkäisistä lippujärjestelmistä vuodessa noin 47.700 € ylimääräinen kustannus, joka muodostuu

- 4,5 % clearing-maksuista (8.100 €)
- 3.100 €/kk palvelumaksusta (37.200 €)
- 200 €/kk aikataulupalvelumaksuista (2.400 €)

Kaupunkikehityslautakunta päätti, että

- 30 päivän kaupunkilippujen myynti lopetetaan 31.12.2017 ja seutulipun tilalle lappeenrantalaisille otetaan käyttöön Matkahuollon palveluseteli, joka vastaa pitkälti normaalia Matkahuollon 42 matkan sarjalippua, jonka asiakashintaa on pystytty neuvottelemalla alentamaan 61 euroon enintään 45 km:n matkalla (1,45 €/matka)
- Lappeenrannan kaupunki irtisanoo Matkahuollon sopimuksen aikataulupalveluiden tuottamisesta mahdollisimman pian, noudattaen sopimuksen irtisanomisaikaa.

2.3 Linja-autoliikenteen kustannusindeksi

Vuodesta 2015 kustannukset ovat nousseet palkkojen osalta 1,1 %, polttoaine 4,5 %, vakuutukset 14,2 %, mutta korot ovat laskeneet 23,6 %. Kokonaiskasvu on 1,5 %.

Lähde: Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 2017, joulukuu. Tilastokeskus

2.4 Palvelupisteet

2.4.1 Waltti-palvelu- ja myyntipisteet

Asiakaspalvelukeskus Winkki, Villimiehenkatu 1 (kaupungintalon 1. krs) avoinna arkisin 8-16, torstaisin 8-17.

Kampuskauppa Aalef, Laserkatu 10 (yliopisto) avoinna ma-to 9-15, pe 9-14 (kesällä suljettu)

Joutsenon kirjasto, Waltti-palvelupiste, Keskuskatu 2 avoinna ma-to 10-19, pe 10-15.

Netti-kauppa: <https://kauppa.waltti.fi/>

Waltti-tuotteiden lisälataus onnistuu nettikaupassa ja palvelupisteissä, sekä kaikissa Waltti-liikenteen busseissa.

R-kioskit: Waltti-lisälatauksia voi Lappeenrannassa tehdä myös

- Suonionkadun,
- Valtakadun ja
- Karjalantien R-kioskeissa, jotka perivät muista latauspisteistä poiketen 3,8 prosentin latauspalkkion laskettuna lipun hinnasta.

2.4.2 Lappeenrannan matkakeskus

VR:n aukioloajat:

- Rautatieaseman odotustilat (Ratakatu 23) avoinna ma-la klo 5.30-21.00 ja su klo 8.00-21.00
- Lipunmyynti suljettiin Lappeenrannassa 8.1.2016.

Matkahuollon myyntipisteet:

- Ratakatu 21 (lipunmyynti ja neuvonta) avoinna Ma-Pe 08:00-17:00
- R-Kioskit (vain Matkahuollon omien korttien lataus): Kauppakatu 77, Suonionkatu 18, Standertskjöldinkatu 7 ja Valtakatu 36

2.5 Lappeenrannan lipputuotteet

Lipputuotteet ja hinnat

Viikonloppuisin, arkipyhinä ja lisäksi arkena klo 17.30 jälkeen kerta- ja arvolippujen osalta noudatetaan hiljaisen ajan hintoja, muuna aikana perusmatkan hintoja. Kerta- ja arvolippujen hintaan sisältyy 60 minuutin vaihto-oikeus maksettujen vyöhykkeiden sisällä.

Kertalippu

		1 vyöhyke	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä
Aikuiset	Perusmatka	3,20 €	6,50 €	9,00 €
	Hiljainen aika	2,50 €	5,00 €	7,00 €
Junnu 7-16 v.	Perusmatka	2,00 €	3,70 €	5,10 €
	Hiljainen aika	1,50 €	2,80 €	3,80 €

Kertalipulla vaihto-oikeus osoitetaan ensimmäisen matkaosuuden kuittiin tulo-ostuvalla kellonajalla. Arvolippu leimataan vaihtomatallakin, mutta veloitusta ei tehdä, jos vaihtoaikaa on jäljellä. HUOM! Imatran kaupunki ei ole mukana Waltissa, joten Imatralta bus-

siin noustessa ei kerta- ja arvolipputuotteilla ole käytössä hiljaisen ajan alennusta, vaikka matka jatkuisi Lappeenrannan alueelle.

Arvolippu

		1 vyöhyke	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä
Aikuiset	Perusmatka	2,45 €	5,00 €	6,90 €
	Hiljainen aika	1,90 €	3,85 €	5,35 €
Opiskelijat	Perusmatka	1,60 €	3,27 €	3,45 €
	Hiljainen aika	1,25 €	2,55 €	2,68 €
+65 seniori	Perusmatka	2,45 €	5,00 €	6,90 €
	Hiljainen aika	1,25 €	3,85 €	5,35 €
Junnu 7-16 v.	Perusmatka	1,40 €	2,86 €	3,02 €
	Hiljainen aika	1,10 €	2,24 €	2,34 €

Arvolipulla voi maksaa useamman samaan tai edullisempaan ikäryhmään kuuluvan henkilön matkan samalla kertaa. Jos maksat useamman henkilön tai matkustat kortin oletusvyöhykkeiden ulkopuolelle, ilmoita asiasta kuljettajalle ennen leimausta.

30 päivän kausiliput

	Lappeenrannan Waltti-kausiliput			Matkahuollon kortti 1.10.2016-
	1 vyöhyke	2 vyöhykettä	3 vyöhykettä	
Aikuinen	53,00 €	55,00 €	56,00 €	61,00 €
Opiskelija	41,00 €	43,00 €	44,00 €	49,00 €
Seniori +65	53,00 €	55,00 €	56,00 €	61,00 €
Junnu/nuoriso *)	32,00 €	35,00 €	36,00 €	41,00 €
Seutulippu				75,00 €

*) Waltin junnu-lipulla ikäraja 7-16 vuotta, Matkahuollon lipulla nuoriso ikäraja on 12-16 vuotta. 30 päivän kausilippuja on myyty vain Lappeenrannassa asuville. Matkahuollon kaupunkilippujen myynti päättyi 31.12.2017, mutta niitä voi käyttää voimassaoloajan loppuun saakka.

Mobiililippu

Voimassa vain paikallisliikenne alueella (vyöhyke A)			
		PayIQ	Reissu
Aikuiset	Perusmatka	3,00 €	2,90 €
	Hiljainen aika	2,30 €	2,25 €
Opiskelijat	Perusmatka	2,00 €	2,00 €
	Hiljainen aika	1,60 €	1,50 €
Junnu 7-16 v.	Perusmatka	1,70 €	1,70 €
	Hiljainen aika	1,30 €	1,30 €

Lappeenrannan paikallisliikennealueella (vyöhyke A) hyväksytään alla olevien toimittajien mobiililippu maksuvälineenä 3.7.2017 alkaen. Matkustajalle sovelluksilla maksaminen on kertalippua halvempaa ja maksutapa soveltuu erityisesti paikallisliikenteen satunnaiskäyttäjille.

Mobiililippu on voimassa ostohetkestä 90 minuuttia, joten voit ostaa sen jo ennen pysäkillä menoa. Näytä lippu mobiililaitteesta kuljettajalle. Kuljettajalla on oikeus tarkastaa alennuksiin oikeuttavilta peruste alennukseen (ikä, opiskelijakortti)

Ennen mobiililipun ostamista asiakkaan tulee ladata puhelimensa sovelluskaupasta ilmainen toimittajan sovellus. Sovellukset ovat ladattavissa AppStoresta ja Google Play -sovelluskaupasta.

Maksuttomaan matkustamiseen oikeutetut ryhmät

Lastenvaunujen ja -rattaiden kanssa liikkuvat matkustavat maksutta paikallisliikennealueella. Huomioithan, että paikallisliikenteen linja-autoon mahtuu turvallisuuden vuoksi pääsääntöisesti kahdet lastenvaunut kerrallaan.

Rollaattoria käyttävät matkustavat maksutta hiljaisena aikana ja arkisin klo 9.00 - 14.00 paikallisliikenne alueella.

Alle 7-vuotiaat matkustavat maksutta aikuisen seurassa.

Veteraanien näyttölippu on entiseen tapaan maksuton.

Veteraanien bussilippu 2018

Veteraanilipun käyttöoikeuden saa Lappeenrannassa kirjoilla oleva henkilö, joka on osallistunut kutsuttuna, määrättyinä tai vapaaehtoisesti vuosina 1939 - 1945 käytyihin Suomen sotiin. Lippu on näyttölippu, joka esitetään kuljettajalle matkan alkaessa.

Veteraanilippua luovutetaan Lappeenrannan kaupungin toimesta ja se on voimassa yhden vuoden kerrallaan. Veteraanitunnusta ei tarvitse esittää, jos voimassa oleva näyttölippu on mukana. Veteraanilippu on henkilökohtainen ja lipun haltijan tulee varautua todistamaan henkilöllisyytensä.

Ilmaista näyttölippua vuodelle 2017 voi hakea 1.12.2016 alkaen kaupungintalon 1. kerroksen asiakaspalvelukeskus Winkistä ma-pe klo 8.00 - 16.00 ja to klo 8.00 - 17.00

Joutsenossa lippuja voi hakea Joutsenon kirjastosta ma - pe klo 11.00-15.00

Matkahuollon 44- ja 22-matkan sarjakortit

Matkahuollon valtakunnalliset 44- ja 22-matkan sarjakortit kelpaavat edelleen maksuksi myös paikallisliikenteessä. Huomioithan, että Matkahuollon valtakunnallisiin sarjakortteihin ja muihin tuotteisiin ei sisälly 60 minuutin maksutonta vaihto-oikeutta paikallisliikenteessä.

Lappeenrannan sarjalippu (uusi)

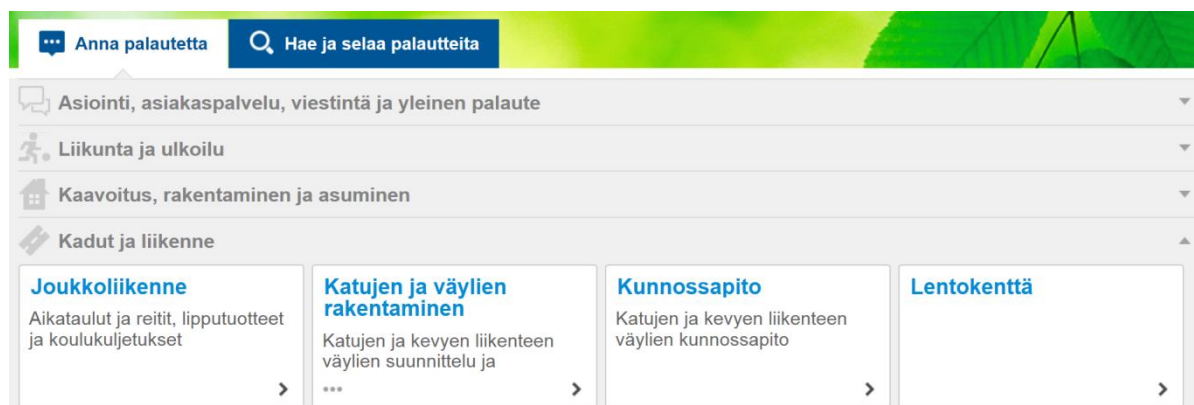
Lappeenrannan sarjalipulla voi matkustaa lipun voimassaoloaikana sillä matkaosuudella, jolle lippu on hankittu.

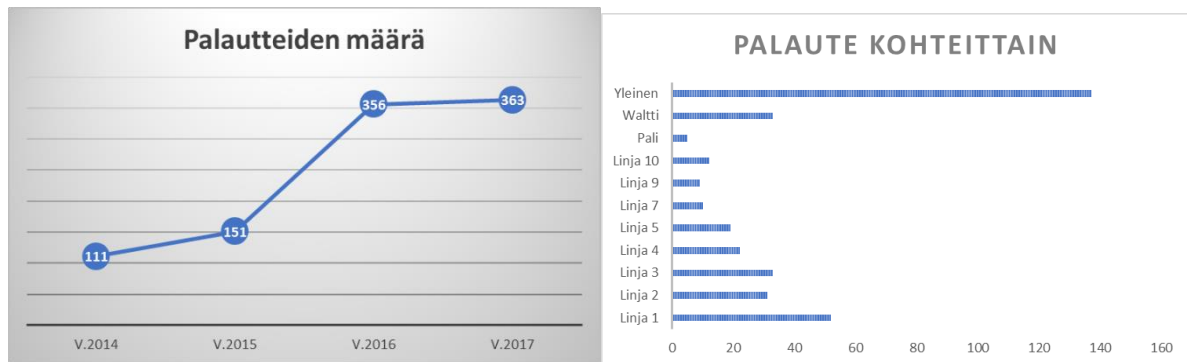
- Lippua myydään vain Lappeenrannan kunnan asukkaille.
- Matkakortille ostetaan matkoja 42 matkan erissä ja matkat ovat voimassa kuusi (6) kuukautta viimeisimmästä latauksesta. Kortilla voi olla enintään 83 matkaa kerrallaan.
- Lipputuotetta voi käyttää E. Rantanen Oy:n, Kymen Charterline Oy:n, Liikenne Vuorela Oy:n, Savonlinjan, Tilausliikenne Pekki Ky:n ja Toimi Vento Ky:n liikennöimissä vuoroissa.
- Vaihtoyhteydellisissä matkoissa matkakortti on leimattava joka bussissa, jolloin kukin matkaosuus vähentää kortilla olevien matkojen määrää.
- Käyttäjältä ei voida periä muita erillisiä maksuja, kuten esimerkiksi pikavuorolisää, yövuorolisää tai maksua lastenvaunujen kuljettamisesta.

Hinta enintään 45 km pituiselle matkalle on 61 €

2.6 Asiakaspalaute

2.6.1 Palautejärjestelmä

Lappeenrannan kaupungin palautejärjestelmän kautta tulleiden joukkoliikennettä koskevien palautteiden määrä on asettumassa reilun 350 kappaleen tasolle. Näistä 193 kohdistuu yksittäiseen linjaan – kärjessä linjat 1, 3 ja 2. Yleisiä palautteita oli 137 kpl ja Waltti- tai muita lipputuotteita koskevia 33 kpl. Palautteista 21 oli kiitoksia, eniten koskien yleisiä joukkoliikenneasioita ja linjaa 1.

Suurimmat huolenaiheet ovat olleet Huhtiniemen lenkki alkuvuodesta (linjat 1 ja 3) sekä Lappeenrannan bussit -sovelluksen ongelmat.

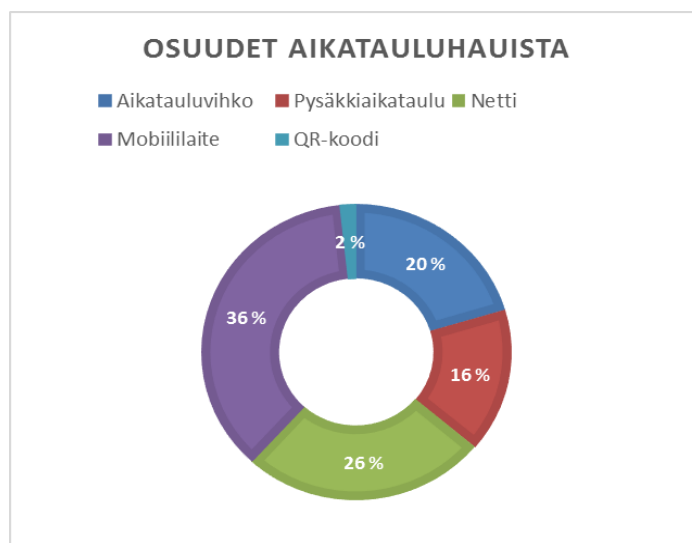
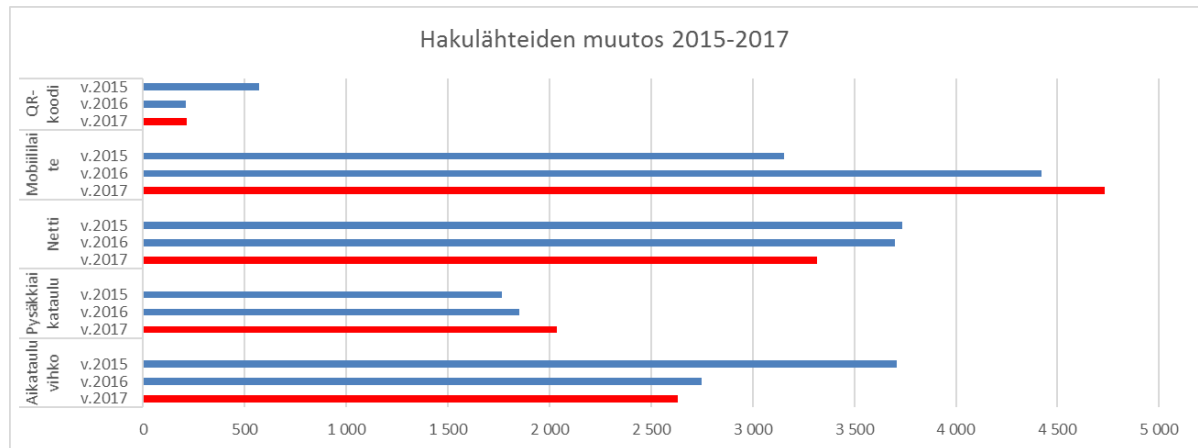
2.6.2 Vuoden 2017 nettiasiakaskysely

Kysely on toteutettu vuosittain vuodesta 2012 lähtien. 1.5.2014 alkaen paikallisliikennettä hoitavalla Autolinjat Oy:llä on ollut mahdollisuus saada sopimuksen perusteella bonuksia tai sanktioita kyselyn avulla mitatun palvelutason mukaan.

Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä 1.-30.11.2017. Vastauksia saatiin 496 kpl (vuonna 2016 vastauksia oli 707 kpl). Noin puolessa vastauksista oli lisäksi sanallista palautetta.

Uusia haasteita aikatauluinformaatioon tuo se, että mobiililaite on nyt käytetyin aikatauluinformaation hakuväline. Samalla paperiaikataulun merkitys on vähentynyt.

Mobiililaitteen osuus on edelleen kasvanut ja on nyt jo 36 % kaikista aikatauluhauiista. Toisena on netti 26 % osuudella, eli sähköiset kanavat ovat yhdessä 62 %. Perinteinen aikataulu vihko menetti vuosi sitten huomattavasti kannatustaan, mutta lasku on nyt rauhoittunut. Pysäkkiaikataulun osuus on 16 % ja sen suosio on pienessä kasvussa.

QR-koodi jäi väliajan tuotteeksi ja sen osuus on vain 2 %.

Paperiaikataulu on edelleen tärkeämpi kuin pysäkkiaikataulu, vaikka pysäkki-

aikataulujen käyttö onkin lisääntynyt hieman – ehkä yllättäenkin – eli mobiiliaikataulut eivät ainaakaan toistaiseksi korvaa paperi- ja pysäkkiaikatauluja.

Eniten nousseet

Sija	Väittämä	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	ero 16->17	12->17
6. (8.)	6. Kaupunkikorttien (alennuslippujen) hinta kertalipulla matkustamiseen nähden on edullinen	2,84	2,98	3,30	3,35	3,30	3,50	0,20	6,1 %
4. (5.)	5. Matkustusoikeuden lisääminen kaupunkikortille on helppoa	3,13	3,27	3,54	3,54	3,50	3,65	0,15	4,3 %
10. (9.)	13. Pysäkkien kunto on hyvä ja niiden siisteydestä sekä talvikunnossapidosta huolehditaan	2,93	2,76	3,03	3,13	3,26	3,37	0,11	3,4 %

Vaikuttaa siltä, että arvolippu- ja hiljaisen ajan hinnoittelu on nyt oivallettu, vaikka varsinaisia muutoksia ei vuoden 2017 aikana ole hintoihin tullut. R-kioskien kolme uutta latauspistettä näkyvät vielä ainoastaan osittain tuloksissa.

Pysäkkien kunto on ollut jatkuvassa, tasaisessa nousussa vuodesta 2012 alkaen ja on perustunut kehitysohjelmaan.

Eniten laskeneet/vähiten nousseet

Sija	Väittämä	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	ero 16->17	12->17
11. (11.)	8. Paikallisliikenteen sisäiset vaihtoyhteydet toimivat hyvin	2,53	2,49	2,89	2,90	2,90	2,88	-0,02	-0,7 %
7. (6.)	2. Löydän helposti tietoja paikallisliikenteen lipputuotteista ja niiden hinnoista	2,72	2,85	3,38	3,44	3,41	3,39	-0,02	-0,6 %
3. (3.)	11. Paikallisliikenteen bussit ovat siistejä ja hyväkuntoisia	3,15	3,12	3,53	3,50	3,68	3,69	0,01	0,3 %

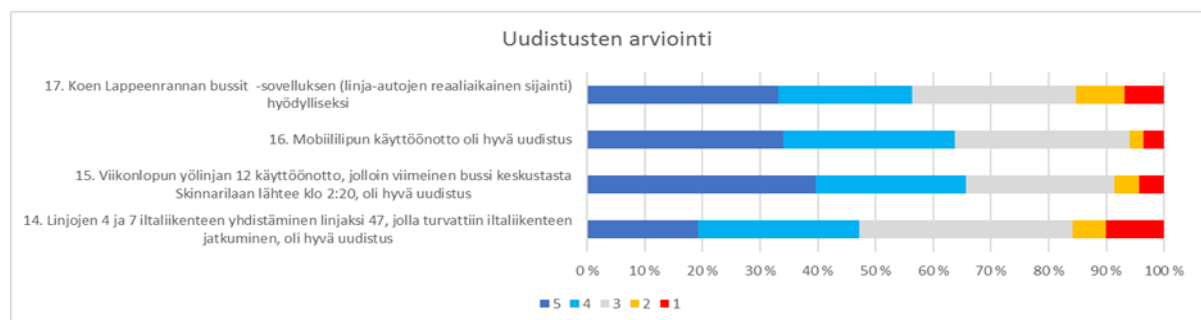
Ainoastaan kahden kysymyksen osalta pistemäärä on laskenut ja lasku on ollut todella pientä. Vaihtoyhteydet paikallisliikennevuorolta toiselle ovat kasvava ongelma, vaikka paikallisliikenteen ja junan väliset vaihdot ovat asiakkaiden mielestä parantuneet.

Se, että paikallisliikenteen lipputuotteista ja niiden hinnoista ei löydetä helposti tietoa, on yllättävää ja siihen tulisi löytää asiakkaan kaipaamia parannuskeinoja.

Väittämät keskiarvon mukaisessa paremmuusjärjestyksessä:

Sija	Väittämä	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	ero 16->17	12->17
1. (2.)	12. Paikallisliikenteen busseissa saa hyvää asiakaspalvelua	3,09	3,23	3,45	3,68	3,68	3,77	0,09	2,4 %
2. (1.)	1. Löydän helposti paikallisliikenteen aikataulut silloin, kun tarvitsen niitä	3,22	3,39	3,58	3,74	3,70	3,73	0,03	0,8 %
3. (3.)	11. Paikallisliikenteen bussit ovat siistejä ja hyväkuntoisia	3,15	3,12	3,53	3,50	3,68	3,69	0,01	0,3 %
4. (5.)	5. Matkustus oikeuden lisääminen kaupunkikortteille on helppoa	3,13	3,27	3,54	3,54	3,50	3,65	0,15	4,3 %
5. (4.)	10. Paikallisliikenteen bussit kulkevat hyvin aikataulun mukaisesti	3,49	3,52	3,86	3,78	3,52	3,60	0,08	2,3 %
6. (8.)	6. Kaupunkikorttien (alennuslippujen) hinta kertalipulla matkustamiseen nähden on edullinen	2,84	2,98	3,30	3,35	3,30	3,50	0,20	6,1 %
7. (6.)	2. Löydän helposti tietoja ja paikallisliikenteen lipputuotteista ja niiden hinnoista	2,72	2,85	3,38	3,44	3,41	3,39	-0,02	-0,6 %
8. (7.)	7. Kaupunkikorttien alennukset ovat oikeassa suhteessa eri alennusryhmien välillä (lapsi, nuori, opiskelija, työkäinen, eläkeläinen)	2,47	2,66	3,27	3,18	3,34	3,39	0,05	1,5 %
9. (10.)	4. Paikallisliikenteen kaupunkikorttien (alennuslippujen) ostaminen on helppoa	2,90	2,98	3,16	3,19	3,30	3,38	0,08	2,4 %
10. (9.)	13. Pysäkkien kunto on hyvä ja niiden siisteydestä sekä talvikunnossapidosta huolehditaan	2,93	2,76	3,03	3,13	3,26	3,37	0,11	3,4 %
11. (11.)	8. Paikallisliikenteen sisäiset vaihtoyhteydet toimivat hyvin	2,53	2,49	2,89	2,90	2,90	2,88	-0,02	-0,7 %
12. (12.)	9. Paikallisliikenteen ja junien ja/tai seutuliikenteen bussien väliset jatkoyhteydet toimivat hyvin	2,69	2,62	2,85	2,89	2,79	2,86	0,07	2,5 %
13. (13.)	3. Aikataulumuutoksista poikkeustilanteissa tiedotetaan riittävästi	2,39	2,52	2,71	2,77	2,65	2,72	0,07	2,6 %
		2,89	2,95	3,27	3,31	3,32	3,38	0,06	1,8 %

2.7 Vuoden 2017 uudistusten arviointi

Viikonlopun yölinjan 12 käyttöönotto koettiin parhaaksi uudistukseksi ja lähes samaan ylsi mobiililipun käyttöönotto. Lappeenrannan bussit -sovellusta pidettiin myös hyödyllisenä, mutta sen toimintahäiriöt verottivat pisteitä.

Linjojen 4 ja 7 yhdistämistä iltaisin ja viikonloppuisin linjaksi 47 pidettiin hyvänä, mutta se kais selvästi linjaa 12 enemmän myös vastustusta erityisesti viikonlopun työmatkalaisilta. Sanallisten vastausten perusteella muutostarve kuitenkin ymmärrettiin.

2.8 Vuoden 2017 kehityskohteiden toteutuminen

Vuoden 2016 asiakaskyselyn perusteella kirjattiin seuraavat toimenpiteet, joiden toteutumisesta vuoden 2017 aikana on arvioitu taulukon oikeassa reunassa:

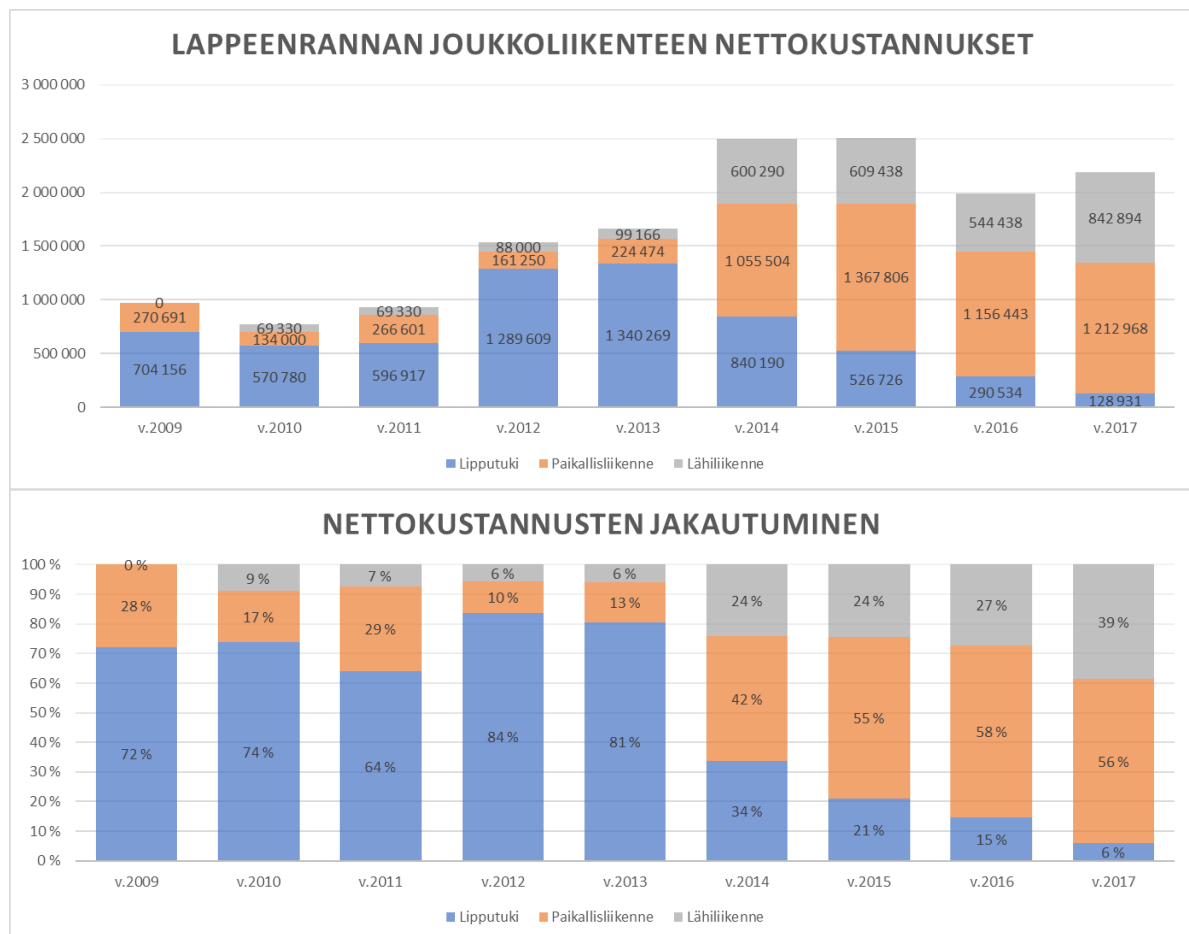
Aihealue	Kohde/toimenpide	Toteutuminen
Aikataulujen luotettavuus	<i>Paikallisliikenteen vuorot ovat pysyneet aiempaa heikommin aikataulussa. Tilanteen muuttamiseksi toteutetaan suunnitellut toimenpiteet:</i>	
	Huhtiniemen lenkin poisto linjalta 1 ja siirto linjalle 3 helmikuun 2017 alusta alkaen	Toteutettu
	Liikennevaloetudet linjalle 1	Asiaa valmisteltu, mutta ei vielä toteutunut
	Lappeenranta-Imatra -aikataulujen muutokset aamulla	Esitys tehty Kaakkois-Suomen ELYlle, mutta ei toteutettu osin Imatran vastustuksesta
Tiedotus ja viestintä	Linjan 4 aikataulumuutokset elokuussa 2017	Toteutettu linja 47
	<i>Waltin osalta keskeiset asiat, jotka pitää saada nykyistä paremmin kuntalaisten tietoon:</i>	
	Nettistä saa ostaa niin ensimmäisen kortin kuin lisälatauksetkin ja nettilatausten ongelmat on nyt selätetty	Nettisivuilla ja yksi bussibanneri
	Palvelupisteet ja lisälatauspaikat	- Lisälatauspaikoiksi 3 uutta R-Kioskia - Tiedot palvelupisteistä ja lisälatauspaikoista nettisivuilla, lisäksi uusista latauspisteistä tiedote kartat ja liikenne -pääsivulla
Palvelu	Lisäksi informaatiota tulisi tuottaa enemmän englannin kielellä.	Toteutumatta
	Kuljettajien osalta tilanne on kohtuullisen hyvä, mutta arvosanoja olisi helppo nostaa jos kaikki kuljettajat muistaisivat tervehtiä asiakasta. Tästä on edelleen palautetta ja asia on ilmeisesti poikkeuksellisen tärkeä Lappeenrannassa.	- Kuljettajien asiakaspalvelupisteet parantuneet 2,4 % ja runsaasti kehuja vapaassa palautteessa - Asiakaspalvelupisteet nousivat vuoden 2017 kyselyssä kärkeen
Reittihaun kehittäminen	<i>Nykyisin käytössä Trapezen bussit.lappeenranta.fi, johon toivotaan lisää Alias-nimiä ja parempaa toimintavarmuutta.</i>	
	Otetaan käyttöön alkuvuodesta 2017 uusi matka.fi -reittihaku ja varmistetaan, että siellä on riittävä määrä alias-osoitteita	Digitransit käytössä
	Kehitetään Livin johdolla toteutettavassa pilotissa bussien reaaliaikaista paikannusta	Vuoden 2017 lopussa järjestelmä saatu toimimaan ja tietoa keskimääräisistä ajoajoista sekä myöhästymisistä ym. saadaan järjestelmästä.
Paikallisliikennepysäkit	<i>Seuraavia kehitystarpeita</i>	
	- Pysäkkikatoksiin pysäkin nimi näkyviin - Katos Tyysterniementielle Viipurin Vanerin asutusaluetta varten	- Osa nykyisistä pysäkinimistä pitää lyhentää - Viipurin Vanerin kohdalla uusi pysäkkikatoksi ja poistaa vanhat Travellerin pysäkinumerot
Juna-yhteydet	<i>Parannetaan yhteyksiä junalle/junalta</i>	
	Skinnarilan kutsutaksipilotti 2.1.2017 alkaen aamujunalle Helsinkiin	Toteutettu 2.1.
	Lauritsalan suunnasta paremmat yhteydet junalle ja joku vuoro ajamaan Matkakeskuksen kautta	- Aamujunalle toteutettu - Junayhteyksistä erillinen yhdistelmä netissä
Waltti	<i>Pyritään vaikuttamaan siihen, että Waltti</i>	
	nettilataus toimii jatkossa aiempaa luotettavammin ja käyttöliittymän selkeyteen kiinnitettäisiin mahdollisimman paljon huomiota	Toimintavarmuus on parantunut, joskin uudessa käyttöliittymässä on ollut alussa ongelmia

- arvolipulla maksaminen saataisiin toimimaan sujuvammin (oletusvyöhykkeellä kuljettajan näppäilyjen määrän minimointi) - Genimaten autolaitteiden toimintavarmuutta kehitetään nykyisestä - korttien lisälataus vähenisi ruuhka-aikoina bussissa - laajentuisi myös seutuliikenteen autoihin, jotka ajavat Lappeenrannan alueella (esim. Rutola, Uus-Lavola, ImatraExpress) - Työsuhdematkalippu Waltin kanssa käyttöön	- Nopeutunut ja oletusvyöhyke on käytössä - Autolinjat Oy vaihtoi Pusatecin laitteisiin, tosin siirto ei ollut ongelmaton - Pientä siirtymää autoista nettiin - Ei ole vielä laajentunut, mutta KASELY on ainakin osin valmis laajentamaan Walttia omiin vuoroihinsa ja muutos on tulossa. - Käytössä

3. TALOUS

3.1 Liikenteen nettokustannukset

Kaupungin maksama joukkoliikenteen kustannus lipputulo vähennettynä on kasvanut vuodessa 193.378 € (+9,7 %).

	Lipputuki	Paikallisliikenne	Lähiliikenne	Yhteensä
v.2009	704 156	270 691	0	974 847
v.2010	570 780	134 000	69 330	774 110
v.2011	596 917	266 601	69 330	932 848
v.2012	1 289 609	161 250	88 000	1 538 859
v.2013	1 340 269	224 474	99 166	1 663 909
v.2014	840 190	1 055 504	600 290	2 495 984
v.2015	526 726	1 367 806	609 438	2 503 970
v.2016	290 534	1 156 443	544 438	1 991 415
v.2017	128 931	1 212 968	842 894	2 184 793

3.2 Valtion tuki

Valtion vuoden 2018 talousarviossa on keskisuurten kaupunkiseutujen joukkoliikennetukea varten varattu yhteensä 8,125 milj. euron määräraha. Avustusta voivat hakea Hämeenlinnan, Joensuun, Jyväskylän, Kuopion, Lahden ja Porin kaupunkiseudut sekä Kotkan, Kouvolan, Lappeenrannan ja Vaasan kaupungit. Avustuksen edellytyksenä on, että hakija on laatinut aiesopimuksen joukkoliikenteen kehittämisohjelman toteuttamisesta siten, että niissä tavoitteena on houkutteleva joukkoliikenteen palvelutaso.

Valtionavustusta voidaan myöntää enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Valtionavustukseen hyväksyttävänä kustannuksina pidetään palvelusopimusasetuksen mukaisen liikenteen ostoista, hintavelvoitteen korvaamisesta ja joukkoliikenteen kehittämisestä aiheutuneita kustannuksia. Lisäksi Liikennevirasto voi myöntää valtionavustusta keskisuurelle kaupunkiseudulle joukkoliikenteen informaatio- ja maksujärjestelmien kehittämiseen sekä joukkoliikenteen matkapalvelukeskuksen ja matkakeskuksen suunnitteluun ja kehittämiseen.

Myönnettyt tuet 2011-2017:

Kaupunki	v.2011	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017	Muutos 16->17
Kotka	703.223	702.635	775.000	775.000	728.000	845.000	800.000	-5,3 %
Lappeenranta	567.670	558.468	662.160	662.160	636.000	600.000	580.000	-3,3 %
Kouvola	625.653	500.220	555.000	555.000	544.000	540.000	550.000	+1,9 %

Taulukko: Etelä-Suomen läänin/ KAS ELYn kaupunkien saamat joukkoliikennetuet vuosina 2011-2012 ja LiVi/ELY/kaupunki aiesopimuksen mukainen tuki 2013-2017. Luvuissa on mukana lipputuki ja paikallisliikenteen ostot sekä kehityshankkeet. Vuodesta 2016 alkaen Kotka käsittää myös Haminan ja Pyhtään.

3.3 Kelan 2. asteen koulumatkatukilippukompensaatio

Waltti-lippujen myötä Kelan kanssa on päästy valtakunnallisesti sopimukseen, jossa Kela maksaa laskennallisen kompensaation toisen asteen opiskelijoiden (lukiot, ammattikoulu) kaupungin tuke-
masta lipputuotteesta.

Lappeenranta on saanut syksystä 2016 lähtien kokonaan uutena tuloeränä Kelalta noin 5.400 €/kk hyvitystä 38 €/30 pv koulumatkatukilipusta. Vuoden 2017 osalta tämä oli 50.251,09 €.

3.4 Lappeenrannan kaupungin nettotuki kaikille avoimeen joukkoliikenteeseen vuonna 2017

Paikallisliikenteen ostot			
	Paikallisliikenne; netto	1.072.590	
	Pali; netto	69.955	1.142.545
Lähiliikenteen ostot			
	ELY linja 100 Lpr-Ima, netto	70.424	
	Muu lähiliikenne	842.894	913.318
Kaupungin tukemat liput			
	Kaupungin maksama lipputuki		<u>128.931</u>
			2.184.794
Liikenneviraston maksama tuki			<u>-580.000</u>
Kaupungin nettokustannus v. 2017			1.604.794

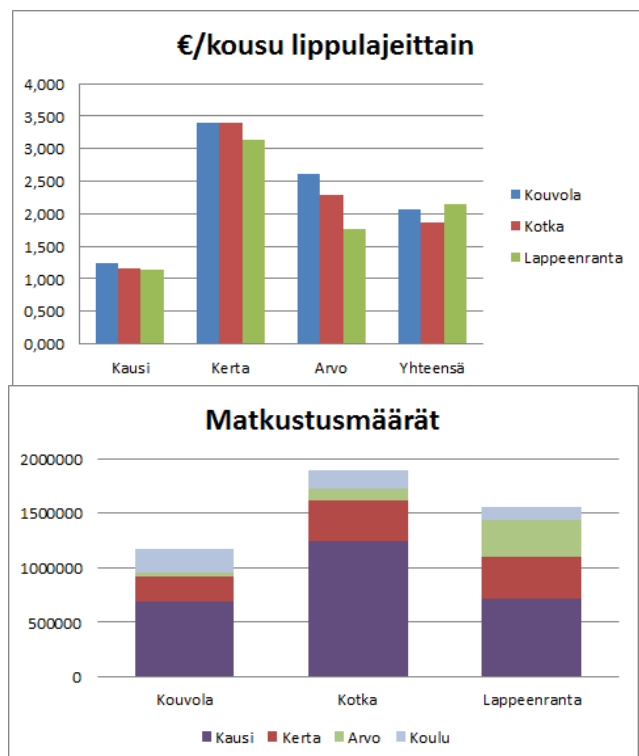
Taulukko: Lappeenrannan vuoden 2017 ostoliikenne- ja lipputuen osuudet. Summat sisältävät alv:n (10%). Vuonna 2017 nettokulu oli 1.604.794 €, eli kasvua edellisvuoteen oli 44.916 € (+2,9 %). Vuotta aiemmin kustannukset laskivat 17,2 % eli 322.9223 €.

3.5 Lippujen hinnoitteluvierailu

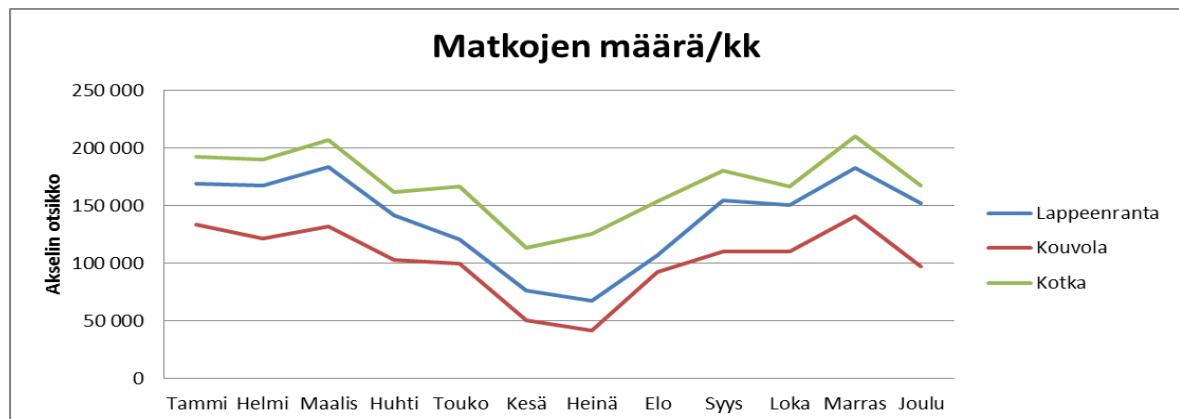
Verrattaessa Lappeenrannan, Kouvolan ja Kotkan seudun kausi-, arvo- ja kertalippujen nousukorvauksia keskenään, Lappeenranta on edullisin kertalippujen, mutta erityisesti arvolippujen osalta.

Kausilippujen nousuhinnoissa on vain pieniä eroja.

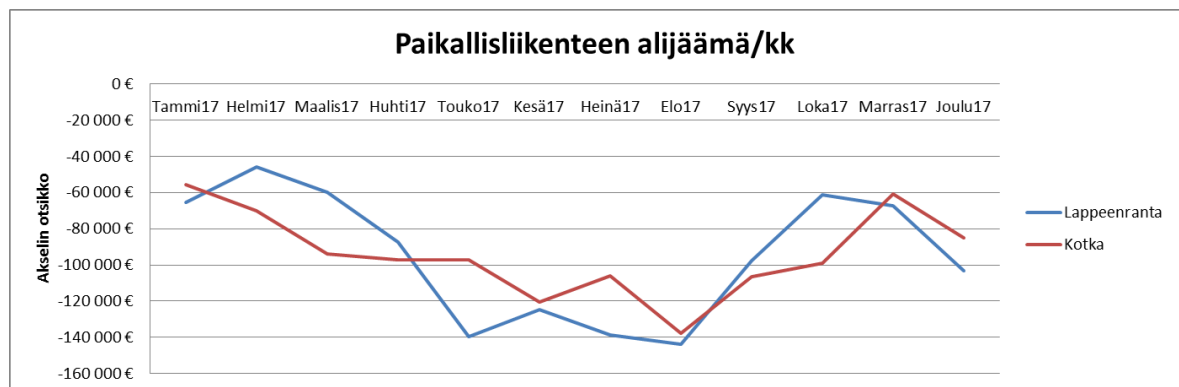
Kouvolassa on selvästi Lappeenrantaa ja Kotkaa vähemmän matkoja/vuosi ja ero kasvaa vielä suuremmaksi, jos verrataan nousua/asukas -tunnuslukua.

3.6 Kuukausitason vertailu

Suurin ero kaupunkien kuukausikohtaisessa matkustuksessa on heinäkuussa. Kotkan selvä poikkeama johtuu pitkään käytössä olleesta 120 päivän (vuodesta 2017 alkaen 90 päivän) kausilipusta ja suurista kesätapahtumista.

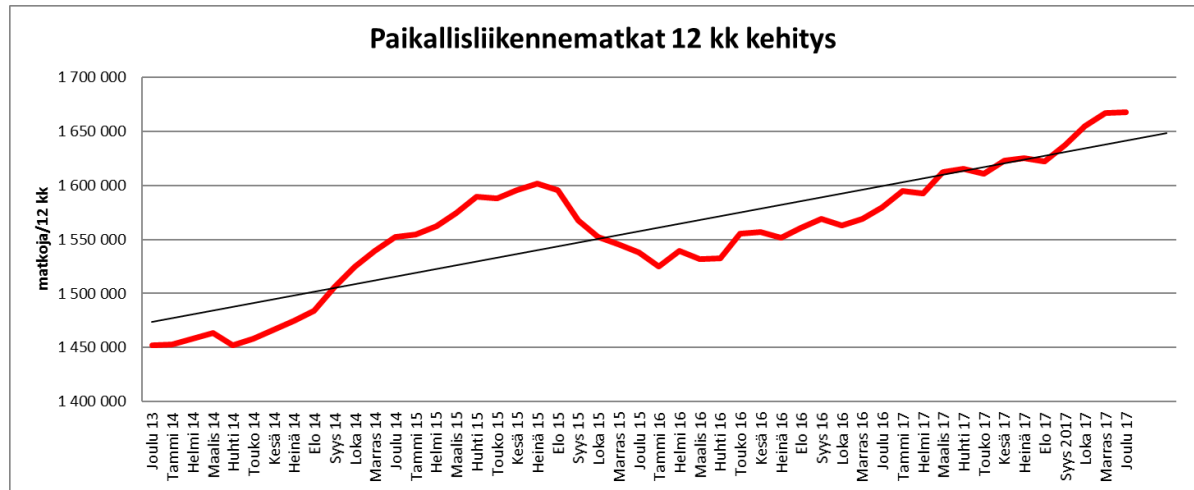

Kesälippu näkyy myös kesän alijäämissä.

4. MATKUSTUS

4.1 Lappeenrannan paikallisliikenne

Lappeenrannan paikallisliikenteessä tehtiin kaikkiaan 1.667.930 matkaa vuoden 2017 aikana. Matkustajamäärä on kasvanut vuoden 2017 aikana 94.990 matkalla (+6,0 %). Vuotta aiemmin kasvu oli 2,7 %.

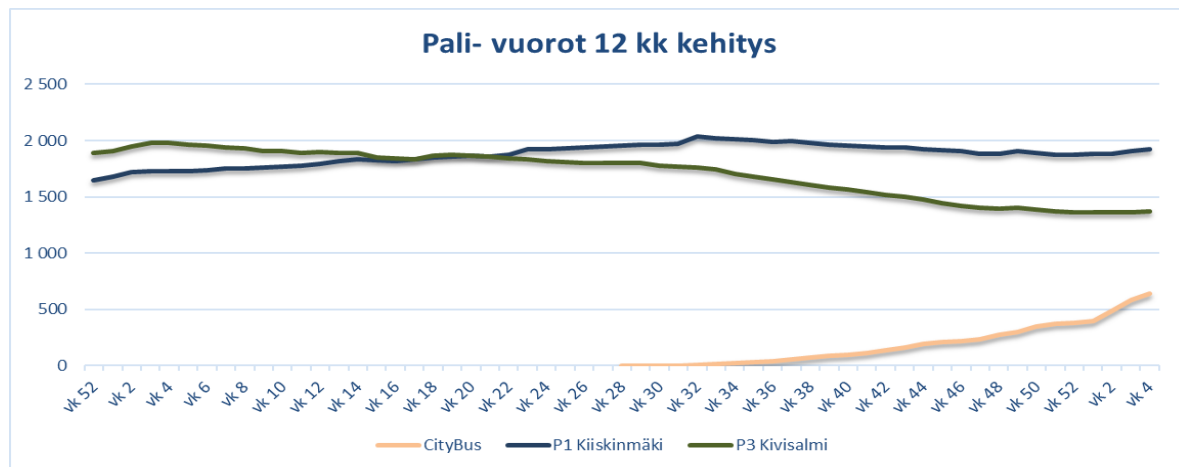

Koko paikallisliikenne 12 kk kumulatiivinen matkustus														
	Linja 1	Linja 12	Linja 2	Linja 3	Linja 3K	Linja 4	Linja 47	Linja 5	Linja 7	Linja 9	Linja 10	PAL1	SAIPA	Yhteensä
Tammi 17	512 082		342 170	72 285	24 672	141 139		365 848	69 796	28 931	30 506	4 485	2 650	1 594 564
Helmi 17	510 034		340 532	76 240	24 317	139 945		364 200	71 935	27 265	30 825	4 506	3 106	1 592 905
Maalis 17	516 645		343 519	78 178	24 451	142 371		366 773	73 585	27 576	31 534	4 608	3 339	1 612 579
Huhti 17	520 037		343 517	78 914	23 447	140 604		368 130	74 073	27 313	31 583	4 603	3 339	1 615 560
Touko 17	519 974		342 978	79 379	21 245	141 511		364 930	74 540	27 304	31 111	4 716	3 339	1 611 027
Kesä 17	525 661		346 525	79 117	21 245	141 121	1 400	367 588	73 835	27 230	31 436	4 896	3 339	1 623 393
Heinä 17	527 306		347 166	79 117	21 245	139 848	2 566	368 601	72 787	27 218	31 530	4 951	3 339	1 625 674
Elo 17	527 723	410	345 603	79 893	21 069	137 857	3 653	368 175	71 358	26 851	31 536	4 963	3 339	1 622 430
Syys 2017	533 538	1 335	347 859	81 673	21 294	136 664	5 110	373 058	69 883	26 822	32 041	4 797	3 127	1 637 201
Loka 17	539 020	2 166	351 603	84 380	21 097	136 143	6 987	378 040	68 435	26 914	32 510	4 661	3 156	1 655 112
Marras 17	542 716	3 040	355 143	86 210	20 828	134 776	9 229	381 105	66 432	27 048	33 138	4 535	2 968	1 667 168
Joulu 17	542 616	3 879	356 283	87 158	20 317	131 718	12 244	382 109	63 932	26 840	33 251	4 477	3 106	1 667 930
Muutos-%	8,0 %		4,0 %	18,8 %	-17,1 %	-6,6 %		5,2 %	-4,2 %	-7,0 %	9,9 %	4,2 %	35,5 %	6,0 %
Muutos/v	40 091	10 830	13 662	13 773	-4 188	-9 298	12 244	18 719	-2 796	-2 027	2 985	180	814	94 990

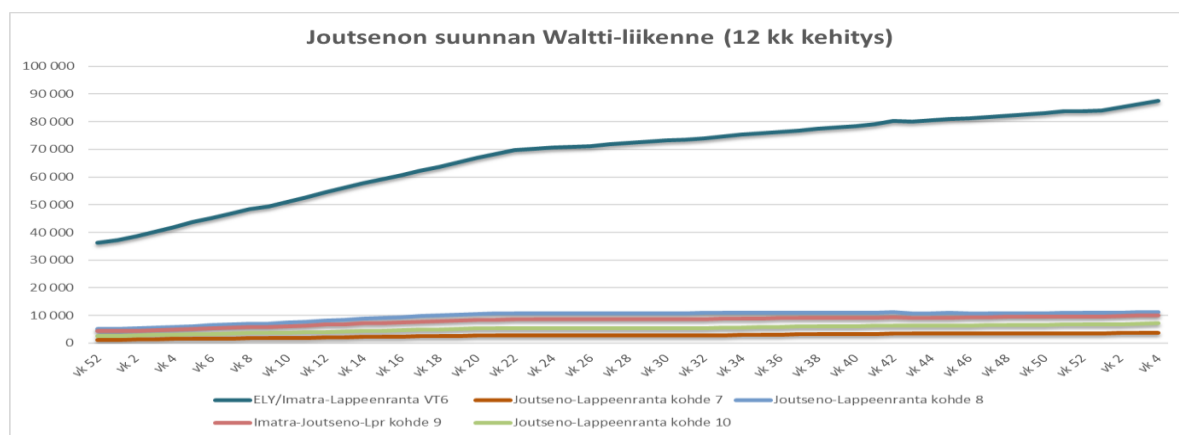
Linjan 1 ja 3 kasvut johtuvat reitti-muutoksista Huhtiniemen osalta. Linjaa 1 saatiin nopeutettua ja se pysyy nyt paremmin aikataulussa. Linjojen 4 ja 7 matkustajamäärän lasku selittyy siirtymällä linjalle 47.

4.2 PALI-liikenne

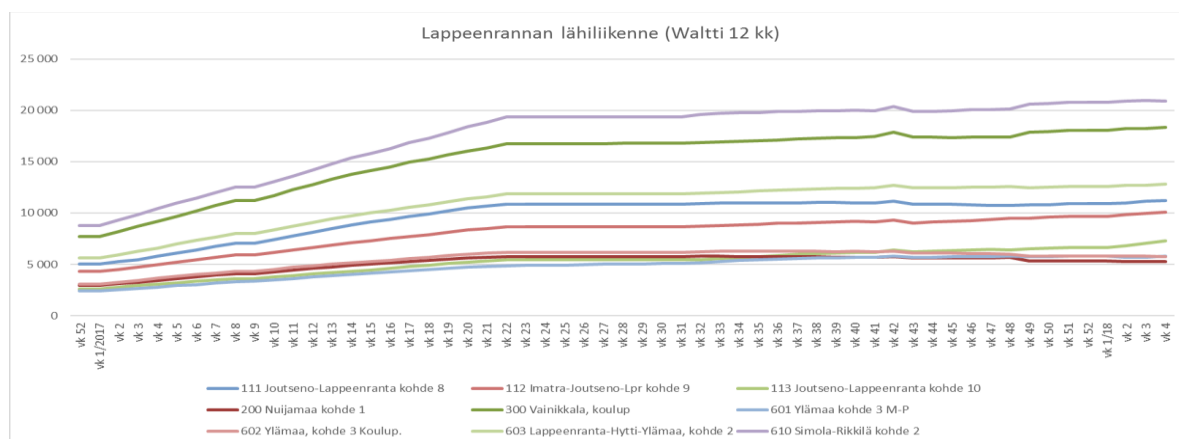

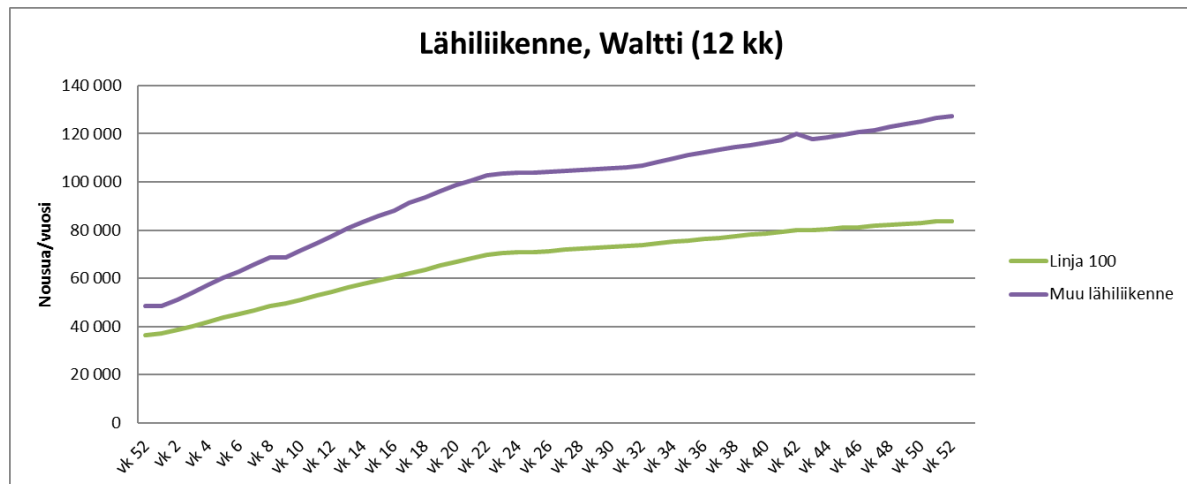
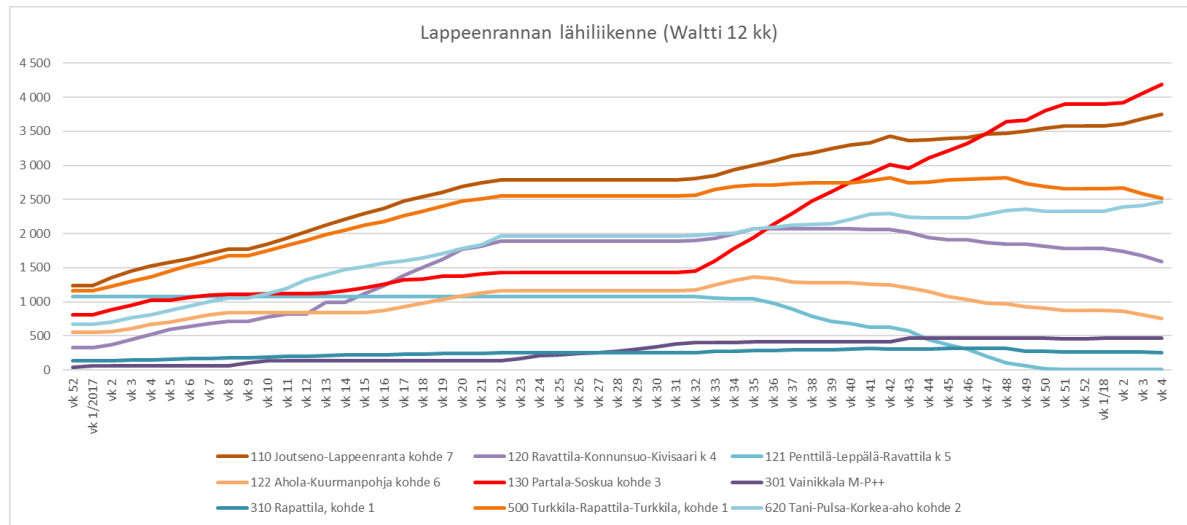
4.3 Joutsenon suunnan lähiliikenne

Lappeenranta – Joutseno – Imatra -liikenteestä ELY-keskus hoitaa pääosin valtatieltä ajettavan linjan 100, joka on kuitenkin osana Lappeenrannan Waltti-liikennemallia. Lappeenrannan kaupungin vastuulle on jäänyt lähinnä koulu- ja asiointiliikennettä palvelevat Ilottulan- ja Haukilahden tien kautta ajettavat vuorot.

4.4 Muu lähiliikenne

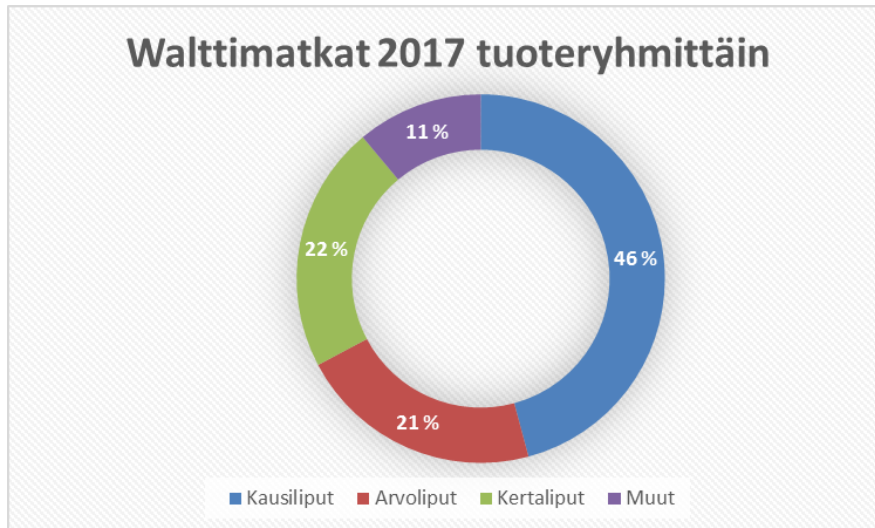
Waltti-lipuilla tehty nousut linjoittain vuonna 2017

Linja nro	Reitti	nousua/v
100	Imatra-Lappeenranta VT6 (ELYn ostamaa liikennettä)	83 706
610	Simola-Rikkilä kohde 2	20 794
300	Vainikkala, koulup	18 060
603	Lappeenranta-Hytti-Ylämaa, kohde 2	12 576
111	Joutseno-Lappeenranta kohde 8	10 903
112	Imatra-Joutseno-Lpr kohde 9	9 664
113	Joutseno-Lappeenranta kohde 10	6 651
602	Ylämaa, kohde 3 Koulup.	5 809
601	Ylämaa kohde 3 M-P	5 776
200	Nuijamaa kohde 1	5 311
130	Partala-Soskua kohde 3	3 905
110	Joutseno-Lappeenranta kohde 7	3 577
500	Turkkila-Rapattila-Turkkila, kohde 1	2 657
620	Tani-Pulsa-Korkea-aho kohde 2	2 327
120	Ravattila-Konnunsuo-Kivisaari k 4	1 782
122	Ahola-Kuurmanpohja kohde 6	869
301	Vainikkala M-P++	456

310	Rapattila, kohde 1	267

Linja 100 Imatra-Joutseno-Lappeenranta on Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ostamaa liikennettä, josta Lappeenrannan kaupunki maksaa lipputukea vastaavaa nousukorvausta ELYlle kaupungin lipputuotteista.

4.5 Waltti-liikenne koko kaupungin alueella

Lappeenrannan ja Kotkan seudun tuoteryhmäosuudet poikkeavat merkittävästi: Kausikorttien osuus on Kotkassa 65 %, kertalippujen 18 % ja arvolippujen ainoastaan 6 %. Muiden lippujen osuus on sama 11 %.

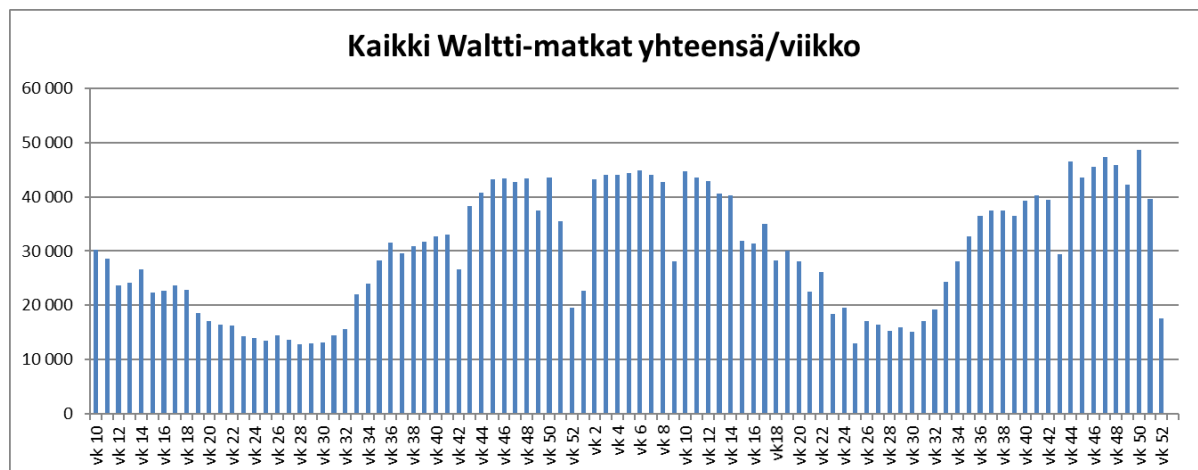
Kuva: Lappeenrannan alueen Waltti-matkat tuoteryhmittäin vuodelta 2017.

Walttimatkat lipputuotteittain vuosina 2016-2017

	v.2016		v.2017		muutos		ero %-yks
Opiskelija 30	184 279	14,90 %	268 733	15,72 %	84 454	45,83 %	0,82 %
Aikuinen kausi 30	168 786	13,70 %	273 041	15,98 %	104 255	61,77 %	2,28 %
Kausi lapsi 30	138 487	10,80 %	224 056	13,11 %	85 569	61,79 %	2,31 %
Kausi seniori 30	10 640	0,90 %	17 253	1,01 %	6 613	62,15 %	0,11 %
Kausi yht.	502 192	40,30 %	783 083	45,82 %	280 891	55,93 %	5,52 %
Arvo seniori	41 941	8,20 %	55 027	3,22 %	13 086	31,20 %	-4,98 %
Arvolippu aikuinen	91 286	7,60 %	134 755	7,89 %	43 469	47,62 %	0,29 %
Arvo opiskelija	98 304	5,50 %	130 999	7,67 %	32 695	33,26 %	2,17 %
Arvolippu lapsi	26 340	2,20 %	45 273	2,65 %	18 933	71,88 %	0,45 %
Arvo yht.	257 871	23,50 %	366 054	21,42 %	108 183	41,95 %	-2,08 %
Kertalippu aikuinen	330 208	25,90 %	308 346	18,04 %	-21 862	-6,62 %	-7,86 %
Kertalippu lapsi	47 283	3,80 %	62 416	3,65 %	15 133	32,01 %	-0,15 %
Kerta yht.	377 491	29,70 %	370 762	21,70 %	-6 729	-1,78 %	-8,00 %
Koululaislippu	54 833	1,70 %	113 640	6,65 %	58 807	107,25 %	4,95 %
Irtolippu muu	8 331	0,60 %	3 106	0,18 %	-5 225	-62,72 %	-0,42 %
Irtolippu koulu	0		428	0,03 %	428		0,03 %
Opiskelija 30 KELA	6 488	0,10 %	11 469	0,67 %	4 981	76,77 %	0,57 %

Littera	1 461	0,10 %	694	0,04 %	-767	-52,50 %	-0,06 %
Lastenvaunut	30 001	2,60 %	32 031	1,87 %	2 030	6,77 %	-0,73 %
Vaihto aikuinen	7 830	0,70 %	8 137	0,48 %	307	3,92 %	-0,22 %
Lapsi alle 7v	5 444	0,50 %	11 576	0,68 %	6 132	112,64 %	0,18 %
Rollaattori	1 490	0,10 %	4 517	0,26 %	3 027	203,15 %	0,16 %
Mobiililippu	0		1 910	0,11 %	1 910		0,11 %
Veteraani	1 184	0,10 %	580	0,03 %	-604	-51,01 %	-0,07 %
Vaihto lapsi	864	0,10 %	891	0,05 %	27	3,13 %	-0,05 %
Kertakortti aik 225	0		95	0,01 %	95		0,01 %
Muut yht.	117 926	6,60 %	189 074	11,06 %	71 148	60,33 %	4,46 %
Yhteensä	1 255 480	100,00 %	1 708 973	100,00 %	453 493	36,12 %	0,00 %

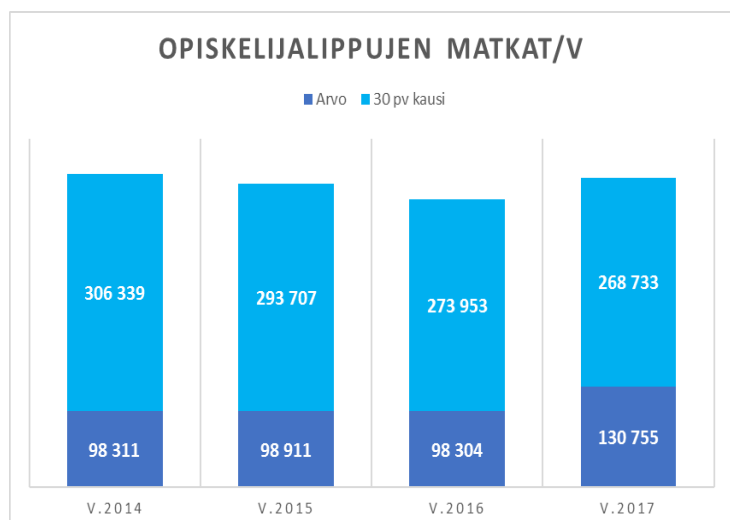
Kausikorttimatkojen prosenttiosuus koko Waltti-matkustuksesta on kasvanut 5,5 %-yksikköä. Kasvu kohdistui aikuisten ja juniorien 30 päivän lippuihin (molemmat +2,3 %-yks) kun opiskelijoilla kasvu oli vain 0,8 %-yksikköä. Toisaalta opiskelijoiden arvolippumatkustus kasvoi 2,2 %-yks. kun senioreilla matkustus väheni 5,0 %-yks.

4.6 Opiskelijoiden matkustus

Opiskelijan 30 päivän lipun suosio on laskenut vuodesta 2014 vuositasolla 37.606 matkalla. Samaan aikaan aiemmin 44/22 matkan sarjalipulla ja nyt opiskelijan arvokortilla matkojen määrä on kasvanut 32.444 matkalla. Arvolipun kasvu on ollut suurinta vuonna 2017.

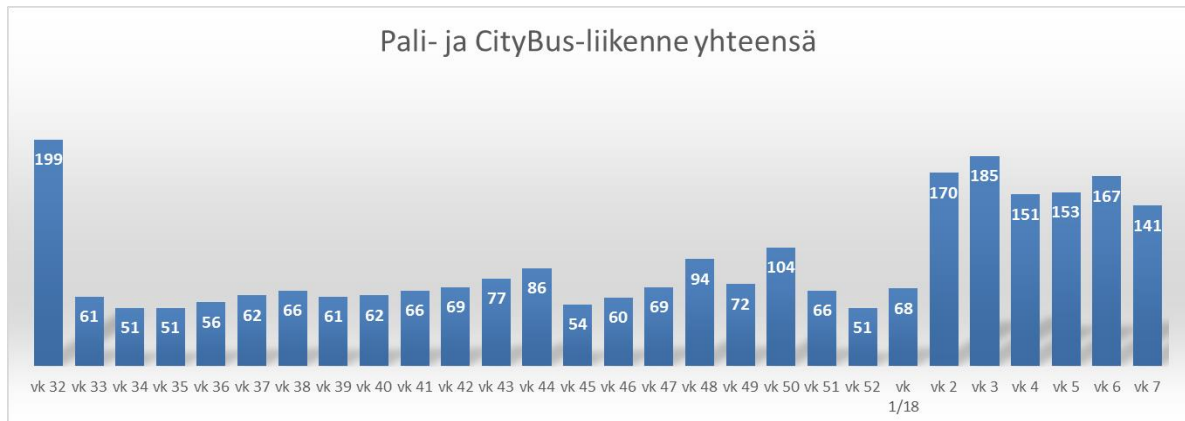
Opiskelijoiden kokonaismatkojen määrä on pudonnut vuodesta 2014 kaikkiaan 1,3 % johtuen pitkälti siitä, että yhä useamman opiskelijan asunto on Skinnarilassa, eikä bussia tarvita enää päivittäiseen matkustamiseen.

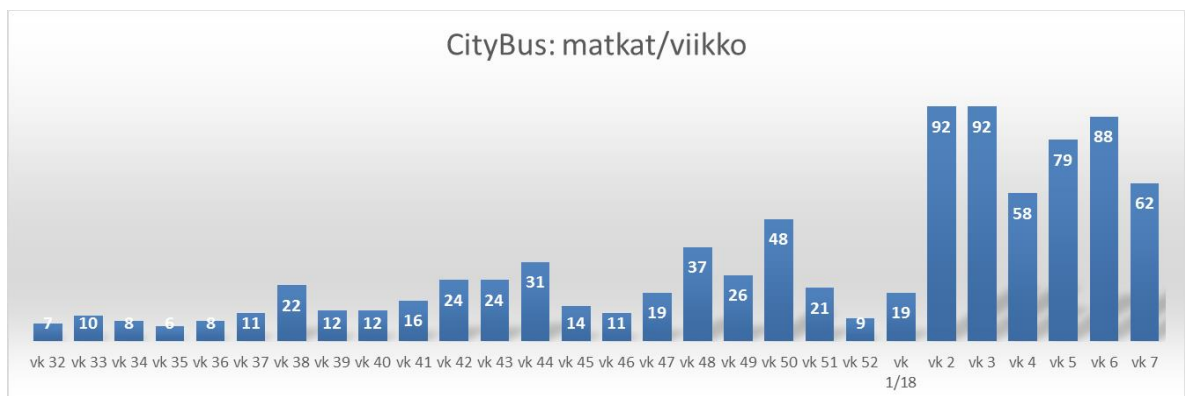

4.7 PaikallisPALI-liikenne

Elokuussa 2017 lopetettiin Skinnarilan, Mäntylän ja Joutsenon PALIt, joiden tilalle tuli uusi CityBus ja P1 sekä P2 jatkoivat:

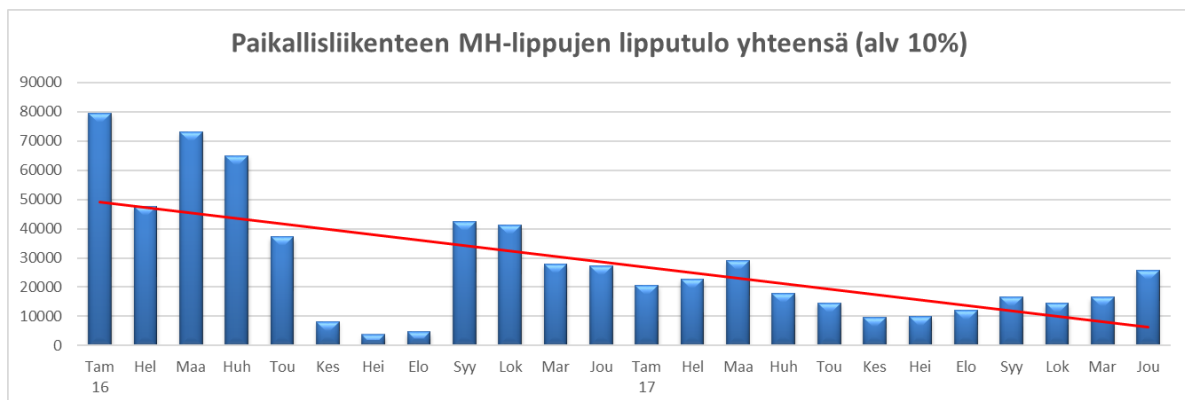
Vuoden 2018 alusta päästiin jälleen viime kesän matkustajamäärätasolle entisillä kustannuksilla.

CityBussin matkustajamäärä lähti myös nousuun pitkälti linjan 9 lakkauttamisesta johtuen.

4.8 Matkahuollon lipputuotteet

4.8.1 Paikallisliikenteen lipputulokehitys MH:n lippujen osalta

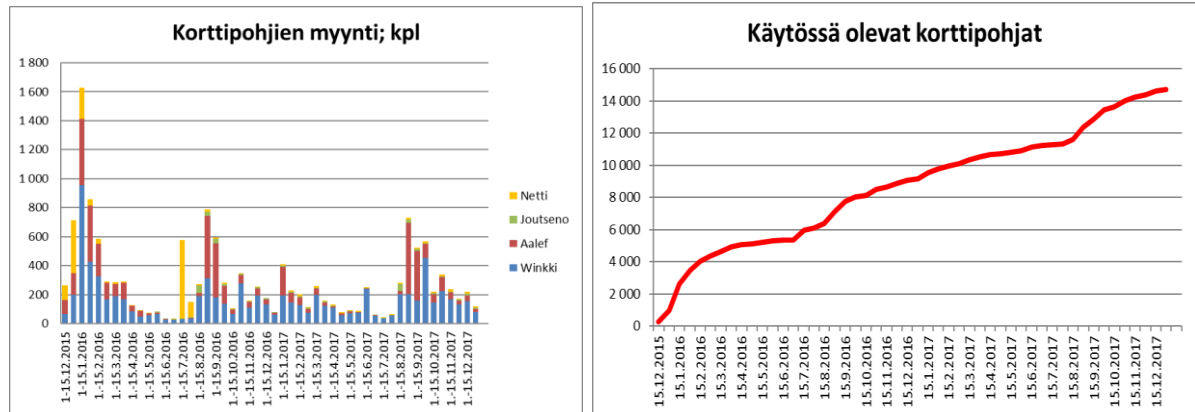
Kuva: Lipputulo €/kk vuosien 2016-2017 osalta

2017 joulukuun kasvu johtuu osin MH:n aiemmasta laskutusvirheestä.

5. LIPUNMYyntI

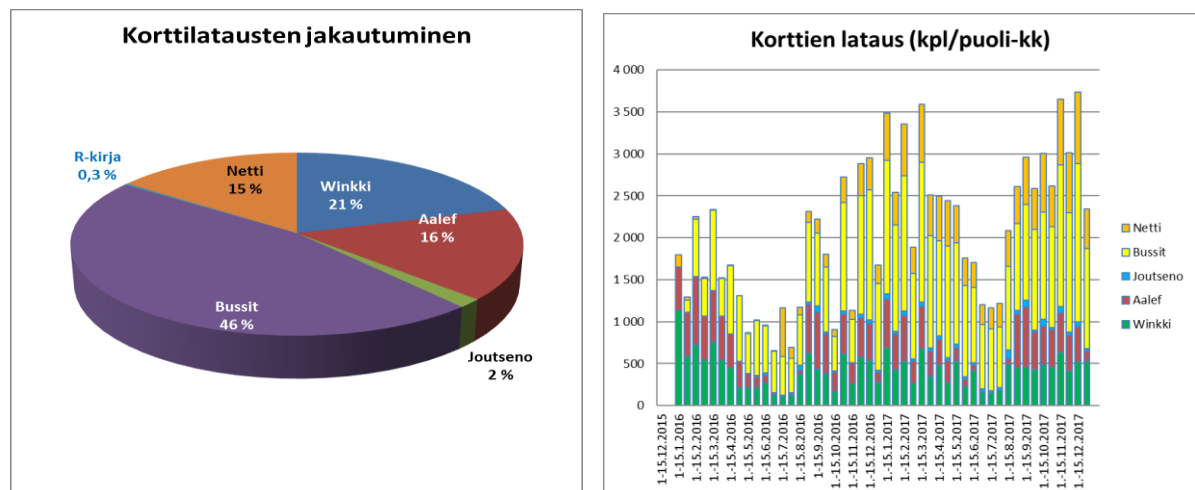
5.1 Waltti-korttipohjat

Lappeenrannassa on 31.12.2017 mennessä myyty 14.737 korttirunkoa, joille on ladattu matkustusoikeutta 99.458 kertaa, eli keskimäärin 6,75 kertaa/kortti.

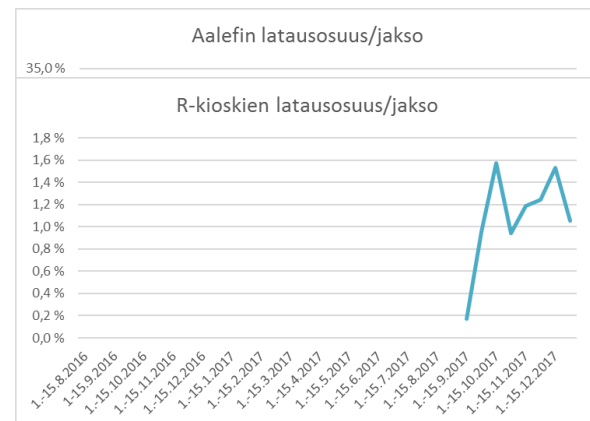
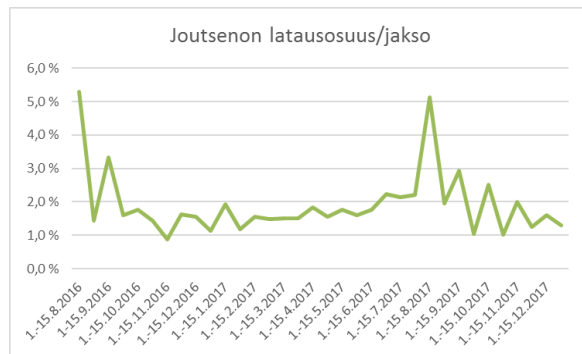
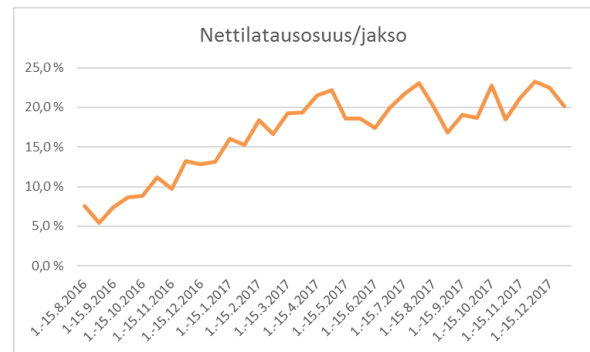
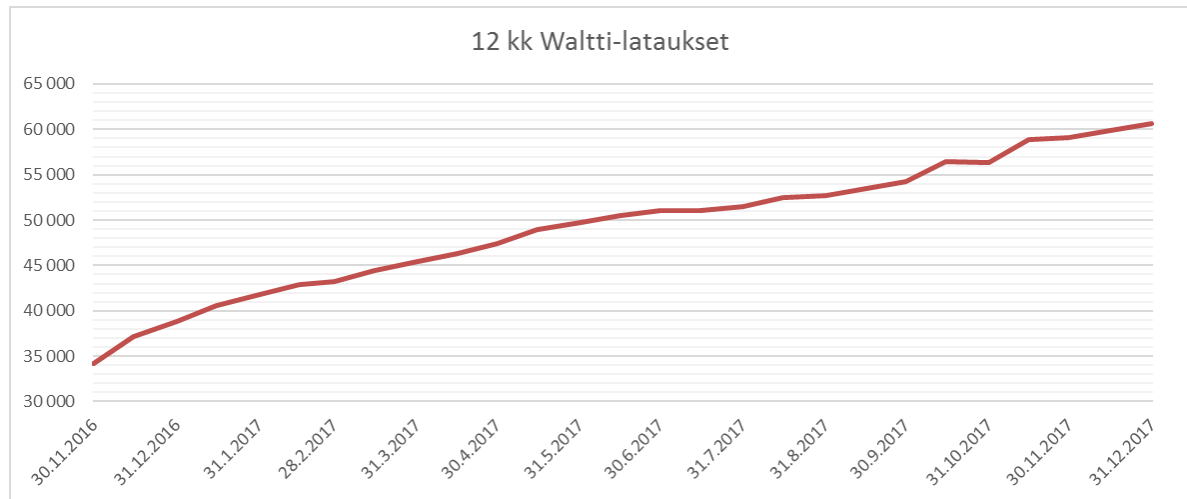
10.000 Waltti-kortin raja saavutettiin helmikuussa 2017.

5.2 Korttilataus

Lappeenrannassa on kolme kiinteää palvelupistettä, joissa myydään Waltti-tuotteita; Winkki (20,6 %), Aalef (16,2 %) ja Joutsenon kirjasto (1,6 %). Lisäksi ensimmäisen Waltti-kortin ja korttirungon voi ostaa netistä.

Lisälatauspaikkoina toimivat palvelupisteet, nettilataus (15,0 %) sekä bussit (46,4 %) ja uusina syksystä 2017 alkaen kolme R-kioskia (0,3 %).

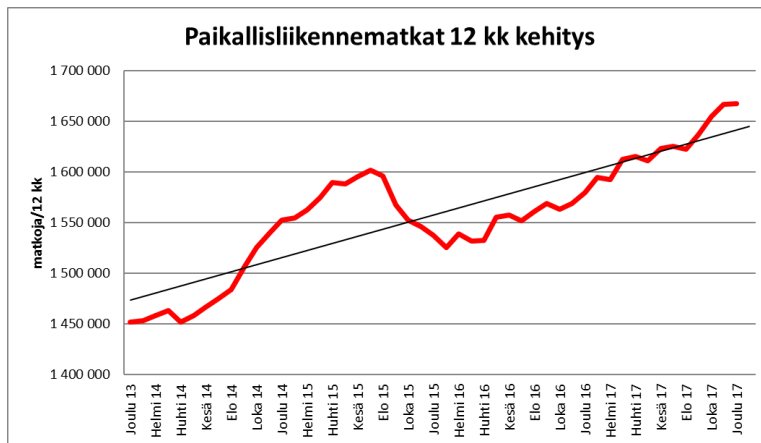

6. ENNUSTEET JATKOKEHITYKSESTÄ

6.1 Alustava kustannusarvio paikallisliikenteen kustannuksista vuodelle 2018

Paikallisliikenne		€ (alv 0 %)
Lipputuki	- 89.400	
Liikenteen ostot	- 3.681.800	- 3.771.200
Lipputulot		
- Matkahuollon liput	240.800	
- Waltti	2.298.900	2.539.700
Netto		- 1.231.500

6.2 Paikallisliikenteen matkustajamääräkehitys

Paikallisliikenteen matkustajamääräkehitys kääntyi syyskuusta 2016 lähtien kiihtyväksi kasvuksi. 12 kk:n kasvu oli joulukuussa 2,7 %. Kehitys on jatkunut 2017 tasaisena kasvuna, joka kiihtyi parhaimmillaan yli 10 % kuukausikasvuun syyskuusta alkaen. Joulukuussa kasvu kuitenkin loppui.

Vuoden 2018 osalta päädytään 2,9 prosentin kasvuun oletuksella, että syksyn 2016 taso säilyy myös alkuvuodesta ja kesän 2017. Vuoden 2017 paikallisliikenteen kokonaismatkamäärä olisi silloin 1.597.400 nousua.

7. TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

7.1 Lipputuotteet

7.1.1 90 päivän lippu

Otetaan kesäksi käyttöön 90 päivää voimassa oleva kausilippu, jonka hinta olisi selvästi edullisempi kuin 3 x 30 pv aikuisen lippu. Myyntiaika olisi 15.4.-15.5. Lippu olisi voimassa 90 päivää ensimmäisestä käytöstä, mutta kuitenkin enintään 15.9. saakka. Lisälatausta lipulle ei voida tehdä autossa eikä palvelupisteissä.

Tuotteella on tavoitteena sitoa kausilipun käyttäjä koko kesäksi joukkoliikennekäyttäjäksi riippumatta kesäsäästä.

Kotkassa on ollut vastaava 120 päivän lippu käytössä jo toista kymmentä vuotta ja siellä kesäajan matkustajamäärät suhteessa talviaikaan ovat selvästi korkeammat kuin Lappeenrannassa.

7.1.2 Työsuhdematkalipun käyttöönotto

Työsuhdematkalippu on valtakunnallinen verotuettu joukkoliikennelipun maksuväline, joka voidaan toteuttaa paikallisesti olemassa olevia matkakortti- ja lippujärjestelmiä hyödyntäen. HSL:n lisäksi se on tarjolla myös esimerkiksi Matkahuollolla ja VR:llä. Työsuhde-etuja välittä-vien palveluntarjoajien sähköiset työsuhdelippuratkaisut (Eazybreak, ePassi ja Smartum) toimivat valtakunnallisesti.

Työsuhdematkalipun käytön laajentumiseen ja sitä kautta kokonaismatkustuksen kasvuun liittyy kaksi kaupungin omassa päätäntävallassa olevaa elementtiä

- 1) Kaupungin oman henkilöstön työsuhdematkalipun tukeminen esimerkiksi vaihtoehtona työpaikan parkkipaikan käyttöoikeudesta luopumiselle. Tuen määrä voi olla aluksi 100 – 300 €/vuosi.
- 2) Työsuhdematkalippuvaihtoehdon aktiivinen markkinointi suurimmille työnantajille ja heidän työntekijöilleen. Kampanjointiin tulee liittyä räätälöidyt aikataulut.

Jokainen uusi, joukkoliikennettä työmatkalla käyttävä henkilö lisää parhaimmillaan paikallisliikenteen matkustajamäärää noin 400 matkalla/vuosi. 100 uutta käyttäjää on realistinen tavoite ja se merkitsisi 40.000 uutta matkaa/vuosi.

7.2 Tiedottaminen

7.2.1 Waltti-tuotteiden nettilataaminen

Lappeenrannassa Waltti-tuotteista noin 20 % ladataan netin kautta kun Kotkan seudulla vastaava osuus on 27 %. Bussissa tapahtuvan latauksen osuus on vuodessa tasaantunut, eli Lappeenrannassa lisälatausten määrä on noin 50 % ja Kotkassa 45 %.

Lappeenrannassa oli keväällä 2016 paljon ongelmia nettilatausten kanssa, samoin syksyllä vahvan tunnistautumisen kanssa, mutta nyt ongelmat on saatu korjattua ja netin osuus on jo selvästi kasvanut.

Nettilatausta tulisi tiedottamisen ja markkinoinnin avulla lisätä edelleen, jotta bussien pysäkkiaikaa saataisiin pienennettyä ja sitä kautta parannettua aikataulujen pitävyyttä.

Nettisivujen lisäksi busseissa olevat A3-bannerit ovat helppoja tiedotuskanavia. Banneritiedotus voitaisiin uusia talven 2018 aikana.

7.3 Muut kohteet

7.3.1 Waltin mobiili lisälatausmahdollisuus

Nykyinen Waltin nettilataus on asiakkaan kannalta jossain määrin kömpelö ja sen käyttäminen esimerkiksi älypuhelimella on hankalaa.

Waltti on tehnyt sopimuksen Arvato Bertelsmannin kanssa nettilatauksesta erityisesti mobiililaitteille suunnitellussa järjestelmässä, jossa maksutapana voi olla nykyisen Vetuman lisäksi Arvato-luotto.

Jos kaupunki haluaa helposti mobiililaitteella tapahtuvan latausmahdollisuuden korttituotteilleen, silloin tässä olisi nopeasti ja vaivattomasti toteutettavissa oleva malli, joka edellyttää sopimusta kaupungin ja Arvaton kanssa. Arvaton tulolähde on luotto-ominaisuutta käyttävältä asiakkaalta perittävä palvelumaksu, eli kaupungin kannalta lisäkustannuksia ei synny.

8. MITTARIT

YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET						
Joukkoliikenteen kysyntää kasvatetaan						
	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017
Paikallisliikenteen kokonaismatkamäärä	1 508 958	1 451 683	1 552 563	1 537 616	1 579 891	1 667 930
Paikallisliikenteen linjakilometrit/vuosi				1 435 272	1 520 255	1 499 056
Paikallisliikennematkat / linjakilometri				1,071	1,039	1,113
Joukkoliikennematkojen määrä asukasta kohden	20,82	20,87	21,29	21,10	21,68	22,95
Autoistumisaste (autoa/1.000 asukasta)	592			509		
Joukkoliikennevyöhykkeellä asuvien määrä (suuralueet 1-5)	55.300 76,7 %	55.659 76,9 %	55.978 76,8 %	56.307 77,2 %	56.553 77,6 %	56.553
Joukkoliikennematkojen määrä joukkoliikennevyöhykkeellä asuvaa asukasta kohden	27,3	27,2	27,5	27,5	28,2	29,5
Palveluliikenteellä tuetaan kotona asumista						
	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017
Vuosittain ajatut linjakilometrit	13.398	13.377	18.321			27.550
Palveluliikennematkojen määrä ajettua vuoroa kohden	15,29	17,95				
Kokonaismatkustajamäärä	3.210	3.608	4.247	3.115	4.297	4,477
Liikenteen päästöjä vähennetään						
CO2-raportti (t CO2-ekv/asukas)	2,13					
ASIAKKUUDEN HALLINTA JA PALVELUKYKY						
Asiakaspalvelun laatua kehitetään						
	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017
Informaation saatavuus	3,22	3,39	3,58	3,74	3,70	3,73
Lippujen saatavuus	2,90	2,98	3,16	3,19	3,30	3,38
Tiedottaminen (liik.poikkeukset)	2,39	2,52	2,71	2,77	2,65	2,72
Joukkoliikenteen kehittämishankkeet ja haasteiden tunnistaminen						
Kehittämishankkeiden listaus, arviointi ja seuranta	***	***	***	***	***	***
Kehittämishaasteiden tunnistaminen	***	***	***	***	***	***
Sujuvat matkaketjut						
Matkaketjujen toimivuus seutuliikenteeseen	2,69	2,62	2,85	2,89	2,79	2,86
Raideliikenteen kehittämisen seuraaminen	**	**	**	**	**	**
TALOUS						
Kaupungin rahankäyttö joukkoliikenteeseen ja henkilökuljetuksiin						
	v.2011	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016
Kaupungin lipputuki matkaa kohden	1,21 €	1,33 €	1,63 €	Ei enää vertailukelpoinen		
Matkat suhteessa budjettivaroihin (kpl/€, osto+lippu. netto)	1,7 kpl/€					
Ostoliikenteen kustannukset matkaa kohden	3,61 €	3,54 €	3,82 €			
Avoimen joukkoliikenteen matkojen prosenttiosuus joukkoliikenteen sekä	18,8 %					

sosiaali- ja opetustoimen kuljetusten yhteenlasketuista kustannuksista (tilastossa 1 v. viive)						
Taksapolitiikka						
Asiakkaiden tarve ja oikeudenmukaisuus	2,47	2,66	3,27	3,18	3,34	3,39
Määrärahan kehitys						
LIVIn määrärahan taso	558.468	662.160	662.160	636.000	600.000	580.000
Kaupungin määrärahan taso	1.706.979	1.896.155	2.047.098	1.882.801	1.559.878	2.184.793
– palveluliikenteen osto	16.419	17.761	18.321	16.229	64.901	69.955
– paikallisliikenteen osto (netto)	271.990	332.332	1.074.716	1 418.670	1.337.169	1.212.968
– lippuet (kaupunkikortti ja seutulippu)	1.418.570	1.546.062	887.883	526.726	290.534	128.931
OSAAMINEN, UUDISTUMINENJATYÖKYKY						
Asiakaspalvelun taso, liikennöitsijät, Matkahuolto, kaupungin neuvonta						
	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017
Reklamaatioiden määrä			111	151	335	342
Kyselyn painotetut liikennöitsijäpisteet	3,18	3,15	3,48	3,68	3,48	3,53
Asiakaskyselyn tulokset	3,09	3,23	3,45	3,68	3,68	3,77
Kaluston laadun kehittäminen						
Kaluston keski-ikä	9,8	8,8	7,2	7,1	7,5	5,4
Vuosittain hankittavien uusien autojen osuus kokonaismäärästä	+1	+2	0	+2	+2	0
Asiakaskyselyn tulokset	3,15	3,12	3,53	3,50	3,68	3,69
Kaupungin tuottamien palvelujen kehittäminen						
Hyvän palvelutason pysäkkien osuus kokonaismäärästä						
Talvikunnossapito, palaute	2,93	2,76	3,03	3,13	3,26	3,37
Joukkoliikennesivuilla kävijöiden määrä vuodessa *) <i>muuttunut tilastointitapa</i>	170.517*) +47,9 %	147 696 +17,3 %	180 594 +22,3 %	207 862 +15,1 %	231 935 +11,6 %	257 575 +18,6 %
PROSESSIT JA RAKENTEET						
Liikenteen hankintaprosessit						
	v.2012	v.2013	v.2014	v.2015	v.2016	v.2017
Kilpailutetun kokonaisuuden tehokkuus						
Ostetun matkan kilometrihint (netto)	1,39 €	1,68 €	1,26 €	1,22 €	1,22 €	1,22 €
Paikallisliikenteen €/km netto				0,92 €	0,82 €	0,81 €
Seuranta ja raportointi päätöksen tueksi						
Tilastointi	**	**	**	**	**	**
Vuosiraportti	**	**	**	**	**	**
Kehitysprosessit						
Toteutetut kehityshankkeet ja niiden vaikuttavuus matkustajamääriin ja kustannuksiin	***	***	***	**	**	***

